

**YERELDE EŞİTLİK İÇİN MUHTARLARLA OMUZ OMUZA PROJESİ
ANTALYA KADIN MUHTARLAR ÇALIŞTAYI
SONUÇ RAPORU VE ÖRNEK EYLEM PLANLARI**

RAPORTÖRLER

PROF. DR. FULYA SARVAN

TÜKD ANTALYA ŞUBE YK BAŞKANI

SAHİL BOZKURT

TÜKD ANTALYA ŞUBESİ BAŞKAN YARDIMCISI

27 KASIM 2025

ANTALYA

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

TEŞEKKÜRLER

PROJENİN AMACI

1. PROJENİN PAYDAŞLARI

2. ANTALYA KADIN MUHTARLAR ÇALIŞTAYI

3.1. Çalıştayın Amacı

3.2. Çalıştay Programı

3.3. Çalıştay Masa Raporları ve Katılımcıları

4. ÇALIŞTAY SONUÇLARI

4.1. Mahallelerin Sosyal Yapıları

4.2. Mahallelerde Kadına Yönelik Şiddet Profili

4.3. Mahallelerde Kadınlara Yönelik Hizmet İhtiyaçları

4.4. Mahallelerde Çocuk ve Gençlere Yönelik Hizmet İhtiyaçları

4.5. Mahallelerde Engelli Bireylere Yönelik Hizmet İhtiyaçları

4.6. Mahallelerde Yaşlı ve Emeklilere Yönelik Hizmet İhtiyaçları

4.7. Mahallelerde Evsiz ve Suça Eğilimlilere Yönelik Hizmet İhtiyaçları

4.8. Muhtarların Kamu Kurumlarıyla İşbirliğinde Yaşadığı Sorunlar

5. MUHTARLARIMIZ İÇİN ÖRNEK EYLEM PLANLARI

5.1. Muhtarların Kurumsal İşbirliği Ağının Güçlendirilmesi

5.2. Muhtarların Kadına Yönelik Şiddetle İlgili Güçlendirilmesi

5.3. Kırılgan Kadın Gruplarının Güçlendirilmesi

5.4. Kırılgan Çocuk ve Genç Gruplarının Güçlendirilmesi

5.5. Engelli Bireylerin Desteklenmesi

5.6. Kırılgan Yaşlı ve Dar Gelirli Emekli Grupların Desteklenmesi

5.7. Evsiz, Bağımlı ve Suça Eğilimli Grupların Desteklenmesi

6. PROJENİN YOL HARİTASI

6.1. Antalya Kadın Muhtarlar Çalıştayı *Sonuç Raporu ve Örnek Eylem Planlarının* Muhtarlar ve Paydaşlarla Paylaşılması

6.2. Yerelde Eşitlik İçin Muhtarlarla Omuz Omuz Projesi *Dayanışma Ağı Rehberinin* Muhtarlar ve Paydaşlarla Paylaşılması

6.3. İlçe Temelli Eylem Planı Çalıştayları

6.4. *Antalya Kadın Muhtarlar Mahalleleri İçin İhtiyaç Haritası* Hazırlanması ve İlgili Kurumlarla Paylaşılması

6.5. Yerelde Eşitlik İçin Muhtarlarla Omuz Omuz Projesi *İyi Uygulamalar Konferansı* (8 Mart 2026)

6.6. *Şiddetle Mücadelede Yerel Eşitlik Konferansı ve "Eşitlikçi Muhtar" Ödül Töreni*

SONSÖZ

ÖNSÖZ

Bu rapor Yerelde Eşitlik İçin Muhtarlarla Omuz Omuza Projesini, yol haritasının ilk etkinliği olan Antalya Kadın Muhtarlar Çalıştayının ortaya koyduğu sorunlar ve çözüm önerileri bağlamında kamuoyuna ve ilgili kurumlara duyurmak, projenin ilerleyen aşamaları ile ilgili motivasyon yaratmak ve proje paydaşlarına yol haritası belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Yerelde Eşitlik İçin Muhtarlarla Omuz Omuza Projesi, aşağıda ayrıntılı açıklanacağı gibi mahallelerimizde yerel eşitliğin tesisi ve kırılgan sosyal grupların güçlendirilmesi için muhtarlarımızın etki alanını genişletecek bir dayanışma ağı oluşturmak; kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda muhtarların rolünü güçlendirecek, destekleyici kurumlardan daha etkili yararlanabilecekleri çalışmalar ve uygulamalar başlatmak; ve muhtarlıkların yerel eşitliğin tesisi için en temel dayanışma ve hizmet birimi olabileceklerine ilişkin kanaati ve bu yönde iyi uygulamaları yaygınlaştırmak amacıyla tasarlanmıştır.

Projenin ilk büyük etkinliği olan ve 27 Kasım 2025 tarihinde tam gün olarak Kepez Belediyesi Orhan Gazi Semt Konağında gerçekleştirilen Antalya Kadın Muhtarlar Çalıştayına Antalya Merkez İlçelerinde görev yapan 29 kadın muhtardan 22'si, paydaş kurum temsilcilerinden yaklaşık 60 kişi katılmış, çalıştay için oluşturulan altı masada katılımcılar mahallelerin sosyal yapısı içinde öne çıkan kırılgan grupların sorunlarını, ihtiyaçlarını ve çözüm önerilerini tartışmışlardır.

Bu rapor çalıştay masalarında tartışılan konuların kayıt altına alınan tutanaklarını içeren masa raporlarından derlenen çalıştay sonuçlarını ortaya koymakta, yine masalardan gelen çözüm önerilerinin açık kaynaklardan elde edilen ek fikirlerle genişletilmesiyle tasarlanan Örnek Eylem Planları dosyasıyla devam etmekte ve proje yol haritasının ilerleyen aşamalarını açıklayarak sonlandırılmaktadır. Bu raporun tüm paydaşlarımıza ilham ve motivasyon kaynağı olmasını diliyoruz.

Prof. Dr. Fulya Sarvan
TÜKD Antalya Şube
Yönetim Kurulu Başkanı

TEŞEKKÜRLER

Bu projenin, çalıştayın ve raporun gerçekleşmesinde katkıları olan tüm bileşenlere proje grubumuz adına şükranlarımızı sunmak isterim.

Öncelikle bu proje fikrine başından itibaren dört elle sarılan ve tüm aşamalarına önemli emek sunan dernek başkan yardımcımız Sahil Bozkurt'a;

Yıllardır mahallelerdeki kırılıgan gruplara yardım eli uzatan ve projemizi büyük bir heyecanla kucaklayan Yardım Gönüllüleri Eğitim ve Proje Derneği Başkanı Umut Araz'a;

Kepez Belediyesi Orhan Gazi Semt Konağı'nı çalıştayımıza tam gün tahsis ederek organizasyon desteği sağlayan Kepez Belediye Başkanımız adına Başkan Yardımcısı Evrim Yalçın'a ve tesis müdürü Ali Bahadır Sütçüoğlu'na;

Çalıştayımızın öğleden önceki programında kadına yönelik şiddetle mücadele ve bakanlığın sosyal hizmetleri ile ilgili eğitimci desteği sağlayan Aile ve Sosyal Hizmetler Antalya İl Müdürlüğümüze;

Projemizin ana kahramanları olan ve 27 Kasım çalıştayına katılarak tüm bilgi ve deneyimlerini ortaya koyan kadın muhtarlarımıza;

Kırılıgan sosyal gruplarımıza hukuki destek sunan Antalya Baromuzun Kadın Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Kurulu, Çocuk Hakları Merkezi, Engelli Hakları Merkezi ve Hayvan Hakları Merkezi temsilcilerine;

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Muratpaşa Belediyesi ve Konyaaltı Belediyesinin Kadın ve Aile Hizmetleri ve Eşitlik Birimi temsilcilerine;

Çalıştayımıza katılarak bilgi ve uzmanlıklarını sunan:

- Akdeniz Üniversitesi Kadın Çalışmaları ve Toplumsal Cinsiyet Araştırma ve Uygulama Merkezi,
  - Akdeniz Aile Sağlığı ve Eğitimi Derneği,
  - Antalya Aile Danışmanları Derneği,
  - Kız Çocuklarına Destek Derneği,
  - Öğrenci Veli Derneği Antalya Şubesi,
  - Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Antalya Şubesi,
  - TOBB Antalya Kadın Girişimciler Kurulu,
  - Türk Psikologlar Derneği Antalya Şubesi ve
  - Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu Antalya Hukuk Danışmanlığı temsilcilerine,
  - Çalıştay masalarında moderatörlük ve raportörlük yaparak çalıştay verilerinin kayıt altına alınmasını mümkün kılan sevgili TÜKD Antalya Şube üyelerine,
- projemize verdikleri önem, ayırdıkları zaman ve çok değerli katkıları için proje grubu adına sonsuz şükranlarımızı sunarım.

1. PROJENİN AMACI

Yerelde Eşitlik için Muhtarlarla Omuz Omuza Projesi, yerel yönetimin halkla temas halinde olan en küçük birimi olan muhtarlıkların mahallelerin kırılgan gruplarını sosyal açıdan güçlendirebilecek çözümlerin anahtarı olabilecekleri dayanışma ağlarının oluşması ve işlemesi için sürdürülebilir bir zemin oluşturmak üzere başlatılmıştır. Bu amaçtan hareketle projenin temel hedefleri:

- Mahallelerimizde yerel eşitliğin tesisi ve kırılgan sosyal grupların güçlendirilmesi için muhtarlarımızın etki alanını genişletecek bir dayanışma ağı oluşturmak;
- Kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda muhtarların rolünü güçlendirecek, destekleyici kurumlardan daha etkili yararlanabilecekleri çalışmalar ve uygulamalar başlatmak;
- Muhtarlıkların yerel eşitliğin tesisi için en temel dayanışma ve hizmet birimi olabileceklerine ilişkin kanaati ve bu yönde iyi uygulamaları yaygınlaştırmaktır.

Yerel yönetimlerde muhtarlık, mahalle halkıyla doğrudan etkileşim kurulabilen en önemli kamusal alanlardan biridir. Muhtarlar görevlerini yerine getirirken mahallelilerin gözünde devleti temsil eden ve en kolay ulaşılabilen kamu birimi olarak algılanmakta, kamu hizmetlerine ihtiyaç duyulan bireysel ve kamusal durumlarda çoğu kez ilk başvuru olan hizmet birimi olmaktadır. Bu rolleri bağlamında muhtarlar özellikle mahallenin kırılgan grupları ile ilgili birinci elden bilgilere ve şahitliklere sahip olmakta, kamu kurumlarıyla, yerel yönetimlerle ve sivil toplum kuruluşlarıyla ilişkileri ve kırılgan grup bireylerine sağlanan haklar ve hizmetler ile ilgili edinebildikleri bilgiler doğrultusunda mahallelilerine yardımcı olmaya çalışmaktadırlar.

Bu rolleri kapsamında muhtarların mahallelerindeki kırılgan grup bireyleri için kamu kurumlarından, yerel yönetimlerden ve sivil toplum kuruluşlarından ne gibi hizmetler ve destekler sağlanabileceği konusunda hızlı, tam ve güncel bilgiye kolayca ulaşabilmeleri, gerektiğinde dayanışma ağını harekete geçirebilmeleri ve bu dayanışma ağının yaratacağı sinerjiyle mahalle halkına ve özellikle de kırılgan gruplara daha etkili hizmetler üretilmesine yardımcı olacak yaratıcı, yenilikçi projelerin anahtarı olmaları çok önemlidir. Nitekim, bu proje kapsamında, muhtarların güçlendirilmesiyle:

- Mahalle bazında kırılgan grupların ve ihtiyaçlarının proje paydaşlarının katılımı ile tanımlanması,
- Kadına yönelik şiddetle mücadelede yerel ölçekte atılabilecek etkili adımların belirlenmesi,
- Mahallenin kırılgan sosyal gruplarının güçlendirilmesi, desteklenmesi için temin edilmesi gereken kaynakların, tesislerin ihtiyaç haritasının çıkarılması ve ilgili yerel yönetimler ve kamu kurumlarıyla paylaşılması;
- Kadınların, çocukların, gençlerin, yalnız yaşayan yaşlıların ve dar gelirli emeklilerin sosyal, ekonomik ve kültürel açıdan güçlendirilmesine yönelik yaratıcı, yenilikçi çözümler bulunması ve projeler başlatılması,
- Mahallelerde kırılgan grupları güçlendiren sürdürülebilir bir “Eşitlikçi Muhtarlık” modeli ortaya konması; başarılı çözümler gerçekleştiren muhtarlarımızın “Eşitlikçi Muhtar” ödülleriyle kamuoyunda tanınması ve farkındalık oluşması beklenmektedir.

2. PROJENİN PAYDAŞLARI

Bu projenin paydaşları, projenin yürütücüsü Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği Antalya Şubesi ile proje ortağı Yardım Gönüllüleri Eğitim ve Proje Derneğinin projeye katılıma davet ettiği Antalya Merkez İlçelerde görev yapan 29 kadın muhtarımız, Akdeniz Üniversitesi Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi (KATCAM), Antalya Barosu (Kadın Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Kurulu, Çocuk Hakları Merkezi, Engelli Hakları Merkezi, Hayvan Hakları Merkezi), Antalya Büyükşehir Belediyesi ile Muratpaşa Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Şube Müdürlükleri, Kepez Belediyesi Kültür Daire Başkanlığı, Konyaaltı Belediyesi Eşitlik Birimi, Akdeniz Aile Sağlığı ve Eğitimi Derneği, Antalya Aile Danışmanları Derneği, Kız Çocuklarına Destek Derneği, Öğrenci Veli Derneği Antalya Şubesi, Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Antalya Şubesi, TOBB Antalya Kadın Girişimciler Kurulu ve Türk Psikologlar Derneği Antalya Şubesi, Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu Antalya Hukuk Danışmanlığı ve çalıştay sonrası projemize katılan Uluslararası Tüm Engelliler, Yaşlılar ve Kimsesizler Federasyonu (UTEF) dir.

Bu güçlü dayanışma ağına Aile ve Sosyal Politikalar Antalya İl Müdürlüğü 27 Kasım 2025 tarihinde gerçekleştirilen Antalya Kadın Muhtarlar Çalıştayına eğitimci sağlayarak destek vermiş, Kepez Belediyesi Kültür Daire Başkanlığı Orhan Gazi Semt Konağı Sosyal Salonunu tam gün çalıştaya tahsis ederek projemizin ilk önemli etkinliğinin gerçekleşmesini mümkün kılmıştır.

Yerelde Eşitlik İçin Muhtarlarla Omuz Omuz Projemizin ilerleyen aşamalarında amaç birliği yaptığımız başka yerel yönetim birimlerinin ve sivil toplum kuruluşlarının da projemize paydaş olarak katılmaları ve dayanışma ağımızın daha da güçlenmesi beklenmektedir.

Aşağıda liste olarak sunduğumuz tüm proje paydaşlarımızın değerli katkılarının projemizin ilerleyen aşamalarında da sürmesini diliyoruz.

- Akdeniz Üniversitesi Kadın Çalışmaları ve Toplumsal Cinsiyet Araştırma ve Uygulama Merkezi (KATCAM)
- Antalya Aile Danışmanları Derneği
- Antalya Barosu (Kadın Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Kurulu, Çocuk Hakları Merkezi, Engelli Hakları Merkezi, Hayvan Hakları Merkezi)
- Antalya Büyükşehir Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Şube Müdürlüğü
- Kepez Belediyesi Kültür Daire Başkanlığı
- Kız Çocuklarına Destek Derneği
- Konyaaltı Belediyesi Eşitlik Birimi
- Muratpaşa Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Şube Müdürlüğü
- Öğrenci Veli Derneği Antalya Şubesi
- Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği
- TOBB Antalya Kadın Girişimciler Kurulu
- Türk Psikologlar Derneği Antalya Şubesi
- Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu Hukuk Danışmanlığı
- Yardım Gönüllüleri Eğitim ve Proje Derneği
- Uluslararası Tüm Engelliler, Yaşlılar ve Kimsesizler Federasyonu (UTEF)

3. ANTALYA KADIN MUHTARLAR ÇALIŞTAYI

3.1. Çalıştayın Amacı

27 Kasım 2025 tarihinde Kepez Belediyesi Orhan Gazi Semt Konağında gerçekleştirilen Antalya Kadın Muhtarlar Çalıştayının amacı,

- 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele haftası vesilesiyle Yerelde Eşitlik İçin Muhtarlarla Omuz Omuza Projesinin ilk ayağını, kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda daha duyarlı ve etkili olacaklarına güvendiğimiz kadın muhtarlarla başlatmak;
- Kadına yönelik şiddetle mücadelede kamu kurumları arasındaki işbölümünü; ihbar ve koruma süreçlerini gözden geçirmek,
- Proje amaçları doğrultusunda dayanışma göstermeye gönüllü sivil toplum kuruluşları temsilcileri ile yerel yönetim birimlerini muhtarlarla bir araya getirmek; kırılğan grupların güçlendirilmesi için sorunlar ile işbirliği ve dayanışma yollarının belirlenmesini sağlamak; ve
- Çalıştay masalarındaki çalışmalar sonucunda üç çıktıya ulaşmaktır. Bu çıktılar:
  - 1- Mahallelerin sosyal yapıları ve kırılğan grupların sorun ve ihtiyaçlarının tespit edildiği **ÇALIŞTAY MASA RAPORLARI**;
  - 2- Masa raporlarına ve açık kaynaklara dayanılarak mahallelerde kırılğan grupların sorunlarını ve bu grupları güçlendirmeye, desteklemeye yönelik çözüm önerisi fikirlerini bir araya getiren bir **ÇALIŞTAY SONUÇ RAPORU VE ÖRNEK EYLEM PLANLARI**;
  - 3- Muhtarların mahallelerinin kırılğan gruplarını desteklemek için yararlanabilecekleri mevcut paydaşların katkılarını ortaya koyan bir **DAYANIŞMA AĞI REHBERİ** oluşturmaktır.

Bu çıktılardan aynı zamanda mahallelerin sosyal açıdan güçlendirilmesini sağlayacak kalıcı tesisler için bir **İHTİYAÇ HARİTASI** çıkarılmasına ve hayırseverlik projelerine bağış yapmak isteyebilecek vatandaşlara esin ve bilgi sağlayan bir bilgi kaynağına dönüşmesine de yardımcı olabileceği düşünülmüştür.

Yukarıda sözü geçen Çalıştay Masa Raporları toplu bir dosya halinde düzenlenerek 13 Aralık 2025 tarihinde proje grubuyla paylaşılmıştır. Çalıştay Sonuç Raporu ve Örnek Eylem Planlarını içeren bu dosya da en kısa zamanda tamamlanarak proje grubuyla ve paydaş kurumlarla paylaşılacak, proje yol haritasının ilerleyen safhaları için önemli bir veri ve fikir havuzu oluşturacaktır.

Yerel Eşitlik İçin Muhtarlarla Omuz Omuza Projesinin ilk adımı olan Antalya Kadın Muhtarlar Çalıştayının sonuç verebilmesi için bu çalıştayın çıktılarının çok önemli olduğunu ve verimli bir şekilde gerçekleşen çalıştayın başarıya büyük katkısı olduğu noktasından hareketle, çalıştay çıktılarının ortaya konulmasına katkı sunan tüm çalıştay katılımcılarımıza, mahallelerinin sorunlarını açıklıkla dile getiren muhtarlarımıza, masa tartışmalarını yöneten moderatörlerimize ve tüm konuşulanları kayıt altına alarak masa raporlarını hazırlayan raportörlerimize şükranlarımızı sunarız.

3.2. ÇALIŞTAY PROGRAMI (27 Kasım 2025)

- 9:30- 10:00** Kayıt
- 10:00-10:20** Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı
Açılış Konuşmaları
Prof. Dr. Fulya Sarvan-TÜKD Antalya Şube YK Bşk.
Pınar Altunel- Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdür Yrd. Vk.
- 10:20-10:40** Ebru Sezgin- ASHİM Sosyal Hizmet Uzmanı
"Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Hizmetleri"
- 10:40-11.20** Sosyal Hizmet Uzmanı Nesibe Gül Tekin- ŞÖNİM
"Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele"
- 11:20- 12:45** Proje Paydaşlarının Sunumları
Dr. Öğr. Üyesi Mahperi Uluyol
Akdeniz Üniversitesi Kadın Çalışmaları ve Toplumsal Cinsiyet Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü
Nazlı Küçükşarı
Antalya Büyükşehir Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Şube Md.
Av. Müge Gezginci Ünsal
Konyaaltı Belediyesi Başkan Yardımcısı
Sevil Ata
Muratpaşa Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Md.
Av. Aylin Onursev
Antalya Barosu Kadın Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Kurulu
Av. Serap Ertuğrul
Antalya Barosu Çocuk Hakları Merkezi
Av. Pınar Gürpınar Yıldız
Antalya Barosu Engelli Hakları Kurulu
Av. Ecenur Kovancı
Antalya Barosu Hayvan Hakları Kurulu
İlknur Akidil
Akdeniz Aile Sağlığı ve Eğitimi Derneği YK Başkanı
Prof. Dr. Zeliha Yazıcı
Antalya Aile Danışmanları Derneği YK Üyesi
Özlem Ezgin
Kız Çocuklarına Destek Derneği
Tülin Koç
Öğrenci Veli Derneği Antalya Şubesi YK Başkanı
Belma Özoran
Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Antalya Şubesi YK Başkanı
Serap Kocaoğlu
TOBB Antalya Kadın Girişimciler Kurulu İcra Komitesi Başkanı
Nurcan Avcı Çavuş
Türk Psikologlar Derneği Antalya Şubesi YK Başkanı
Av. Umut Çiftçi
Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu Hukuk Danışmanı
Umut Araz
Yardım Gönüllüleri Eğitim ve Araştırma Derneği YK Başkanı
12:45-13:30 Öğle Yemeği
13:30-15:30 Kadın Muhtarlarla Çalıştay Masaları

3.3. Çalıştay Masa Raporları ve Katılımcıları

Çalıştay süresince yapılan tartışmalar her masanın moderatörü tarafından yönetilmiş, çalıştay soruları ile ilgili masa katılımcılarının verdiği bilgiler ve yorumlar masa raportörleri tarafından tutanak altına alınarak çalıştay sonrasında raporlanmıştır.

Masa raporlarının birleştirilerek düzenlenmiş dosyası 13 Aralık 2025 tarihinde proje grubu ile paylaşılarak varsa düzeltme veya ekleme önerileri istenmiştir. Aşağıda masalarda ele alınan mahalleler ve çalışmalara katkı sunan katılımcılar listelenmektedir.

1. Masa Raporu

Döşemealtı Yeşilbayır/ Muratpaşa Demircikara ve Yeşilbahçe Mahalle Muhtarları

Moderatör: Sema ERAYBAR -TÜKD Ant. Şubesi

Raportör: Av. Hande ALTUĞ -Ant. Barosu Engelli Hakları

Katılımcı Sayısı: 11

Muhtarlar:

Şükran Karay Taş - Yeşilbayır- Döşemealtı

Müge Kutlay Kaya Demircikara- Muratpaşa

Mehtap Gökçe Yeşilbahçe-Muratpaşa

Paydaş Temsilcileri:

Nurcan Avcı Çavuş -Türk Psikologlar Derneği Ant. Şube

Av. Teslime Burcu Rençberoğlu -Ant. Barosu Kadın Hakları

Gülşen Ertör -Muratpaşa Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetler

Belma Özorlan -Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Ant. Şube Bşk.

Dr. Ümmühan Acar -TÜKD Ant. Şube

Çisem Çınar- Ant. B. B Sosyal Hizmet Müdürü (Ant-Kaş)

2. Masa Raporu

Konyaaltı Pınarbaşı ve Gürsu / Muratpaşa Yıldız Mahalleleri Muhtarları

Moderatör: Aysun Yalçınkaya (TÜKD Antalya)

Raportör: Hülya Güngör (TÜKD Antalya)

Katılımcı Sayısı: 10

Muhtarlar:

Gonca Ilgın (Pınarbaşı - Konyaaltı)

Özlem Saday (Gürsu – Konyaaltı)

Sema Ebioloğlu (Yıldız – Muratpaşa)

Paydaş Temsilcileri:

Psikolog Merve Küçük – ABB Kadın Danışma Merkezi

Nesibe Gül Tekin – ŞÖNİM

Av. Özgen Kahyaoğlu – Antalya Barosu/ Kadın Hakları Kurulu

Av. Pınar Gürpınar Yıldız – Antalya Barosu / Engelli Hakları Merkezi

Özgül Elitok – Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Ant. Şube

3. Masa Raporu

Konyaaltı Molla Yusuf, Uluç, Demircilik ve Akkuyu Mahalle Muhtarları

Moderatör: Sahil Bozkurt (TÜKD Antalya)

Raportör: Esin Özyeğin (TÜKD Antalya)

Katılımcı Sayısı: 10

Muhtarlar:

Gülnaz Çetin Özel -Molla Yusuf Mhl. /Konyaaltı

Neşe Gezer Yıldız-Uluç Mhl. /Konyaaltı

Fatma Gülzade-Demircilik Mhl. /Konyaaltı

Gülnur Amca-Akkuyu Mahallesi/ Konyaaltı

Paydaş Temsilcileri:

Av. Tuğçe Duru-Antalya Barosu Kadın Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Kurulu

Av. Beyza Türkmen-Antalya Barosu Engelli Hakları Merkezi

Meryem Gökay Balkıç- KONSİAD üyesi

Klinik Psikolog Melisa Oral

4. Masa Raporu

Muratpaşa Cumhuriyet, Etiler, Üçgen Mahalleleri Muhtarları

Moderatör: Umut ARAZ (YAGEP)

Raportör: Feride KULA (TÜKD Antalya)

Katılımcı sayısı: 11

Muhtarlar:

Gülay ESER – Cumhuriyet Mahallesi, Muratpaşa

Nesrin KUŞ – Etiler Mahallesi, Muratpaşa

Aynur BAYCIN – Üçgen Mahallesi, Muratpaşa

Paydaş Temsilcileri:

Dr. Mahperi Uluyol – Akdeniz Üniversitesi KATÇAM

Sosyolog: Havana ÜZÜLEN – ABB Kadın Danışma Merkezi

Okan ÇETİN – Muratpaşa Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Merkezi

Av. Gözde Melisa YILDIRIM – Antalya Barosu, Kadın Hakları

Av. Barış BOZ – Antalya Barosu, Çocuk Hakları

Av. Ecenur KOVANCI – Antalya Barosu, Hayvan Hakları

Hasan ALTUNOK – Kız Çocuklarına Destek Derneği

Umut ARAZ – Yardım Gönüllüleri Eğitim ve Proje Derneği

5. Masa Raporu

Konyaaltı Öğretmenevleri, Arapsuyu Mahalleleri Muhtarları

Moderatör : Gülgün Kaner

Raportör: Züleyha Dal

Katılımcı Sayısı: 8

Muhtarlar:

Mihriban Sarı (Öğretmenevleri-Konyaaltı)

Fatma Gül Şahin (Arapsuyu-Konyaaltı)

Paydaş temsilcileri:

Nazlı Küçüksarı- ABB Kadın ve Aile Hizmetleri Şube Müd.

Yasemin Kotan- Konyaaltı Belediyesi Eşitlik Birimi

Prof. Dr. Zeliha Yazıcı- Antalya Aile Danışmanları Derneği

Av. Aylin Onursev- Antalya Barosu / Kadın Hakları

Tülin Koç- Öğrenci Veli Der. Antalya Şb. Başkanı

Gıda Müh- Meltem Uz- ABB Kooperatifçilik Dairesi

6. Masa Raporu

Kepez Altınova, Kütükçü, Zeytinlik, Aydoğmuş, Ahatlı, Göksu Mahalle Muhtarları

Moderatör: Dr. Müberra Öztürk Kılıç (TÜKD Antalya)

Raportör: Av. Z. Gülşah KÖKTEN (TÜKD Antalya)

Katılımcı Sayısı: 14

MUHTARLAR:

Şerife Koç

(Ahatlı-Kepez)

Nurten Kurt

(Altınova- Kepez)

Serap Yılmaz

(Aydoğmuş-Kepez)

Gülten Yurtlak

(Göksu-Kepez)

Meryem Erkal

(Kütükçü- Kepez)

Naime Aksu

(Zeytinlik-Kepez)

PAYDAŞ TEMSİLCİLERİ:

Psikolog Ezgi Özer- Türk Psikologlar Derneği Ant. Şubesi

Av. Banu Altunlu- Ant. Barosu/ Kadın Hakları

Av. Serap Ertuğrul- Ant. Barosu/ Çocuk Hakları

Av. Umut Çiftçi-TKDF Hukuk Danışmanı

Özlem Ezgin-Kız Çocuklarına Destek Derneği

Meryem Haşar- Yardım GÖnüllüleri Eğitim ve Proje Derneği

4. ÇALIŞTAY SONUÇLARI

Antalya Kadın Muhtarlar Çalıştayında kurulan altı çalıştay masasında mahallelerin sosyal yapıları içinde özellikle kırılğan sosyal gruplar tanımlanmış, kadına yönelik şiddetle mücadele ve dezavantajlı kadınlar, çocuklar, gençler, engelliler, yalnız yaşlılar ve dar gelirli emekliler, evsizler, bağımlılar ve suça eğilimli mahalle bireylerinin güçlendirilmesi ve desteklenmesi için öne çıkan ihtiyaçlar tartışılmış ve masa raportörleri tarafından kayıt altına alınmıştır. Bu raporlar temel teşkil etmek üzere, masalarda tartışılan konu başlıklarında yapılan tespitler aşağıda özetlenmiştir.

4.1. Mahallelerin Sosyal Yapıları

Masa 1: Mahalleler **Döşemealtı Yeşilbayır /Muratpaşa Demircikara ve Yeşilbahçe**

Öne çıkan sosyal gruplar:

- Yeşilbahçe mahallesi: 65 yaş üstü emekli bireyler
- Demircikara mahallesi: Emekli orta/üst sınıf
- Yeşilbayır mahallesi: Emekli sınıfı ile genç, çalışan, çocuklu aileler

Dezavantajlı gruplar:

- *Yeşilbahçe mahallesi:* Yalnız yaşayan yaşlı bireyler mevcut
- Demircikara mahallesi: Engelli bireyler, yalnız yaşayan yaşlılar, iş bulamayan gençler, sokak hayvanları
- *Yeşilbayır mahallesi:* Dar gelirli aileler ve çocukları, iş bulamayan gençler, sokak hayvanları

Gözlemler / Sorunlar:

- *Yeşilbahçe mahallesi:* Sosyalleşmek adına mahallede etkinliklere katılımın azlığı ve elektrik ya da su gibi alt yapı sorunlarına yönelik görevli ekiplerin kayıtsızlığı ve geç müdahaleleri mevcut.
- *Demircikara mahallesi:* Daha çok engelli bireylerin karşılaştığı sorunlar mevcut (Örneğin yaya yolu ulaşımalarında erişilebilirlik eksiklikleri var.) Gençler ve kadınlar iş bulma anlamında zorluk yaşamakta.
- *Yeşilbayır mahallesi:* Yaşlı bireylerin evini temizleme vb konularda yardımcı insan bulamaması ve öz bakımlarına yetememesi gibi sorunlar mevcut. Yaşlı bireylere yönelik kültürel, sanatsal aktiviteler ve sosyal kurslar eksik, okullarda çocukların yemeğe ulaşımının kısıtlı olması. Dar gelirli ailelerin yaşadığı sıkıntılar ön planda.

Masa 2: Mahalleler **Konyaaltı Pınarbaşı ve Gürsu / Muratpaşa Yıldız**

- Bu mahallelerde kırılğan gruplar pek yaygın değildir, mahalle sakinleri sosyal yapı ve gelir düzeyi açısından orta sınıf olarak değerlendirilmiştir.
- Konyaaltı'nda emekli ve eşinden ayrılmış kadınlar mevcuttur.
- Dar gelirli olanlar Büyükşehir Belediyesi Sağlık ve Sosyal Hizmet birimlerinden yardım ve destek almakta, bazı dezavantajlılar ise kendi yakınları tarafından desteklenmektedir.
- Şartları uyanlar sağlık birimlerinin "EVDE BAKIM "hizmetinden yararlanmaktadır.

- *Gürsu'da* yaş ortalaması yüksek olduğu için düşme olayları daha çoktur. Yemek isteyen yaşlılara belediyenin aşevinden yemek talep edilmektedir. Gürsu'daki 15 dar gelirli aileye kırtasiye yardımı yapılmaktadır.
- Muratpaşa *Yıldız* mahallesinde yetimler ve zihinsel engelli vatandaşlar vardır. Bunlar için kamu kurumlarına başvuru yapılmaktadır. Belediye, Kaymakamlık, İl Sağlık Müd.'ne başvurular çoğunlukla karşılık görmektedir, ancak verilen hizmet ve yardımlar yetersizdir.
- Mahalle sakinlerinin kamu kurumlarına ulaşımı zordur. Danışmanlık hizmetlerini genelde muhtarlar yapmaya çalışmaktadır.
- Uyuşturucu konusunda bilgilendirme eğitimlerine ihtiyaç vardır. Valiliğin "AÇIK KAPI" adında bir birimi vardır, ancak pek çok kişinin bu hizmetlerden haberi yoktur. Bu tür hizmetler her ilçede çoğalmalıdır.
- KVKK gereği muhtarların vatandaşlık bilgilerine erişimi ve resmi işlemleri yapma yetkileri yoktur. Bu sebeple devlet kurumlarına entegre olamamaktadırlar. Bu durum muhtarlar açısından bir atalete sebep olmaktadır. Ancak dezavantajlı kişiler kendilerine başvurduğunda sorunu öğrenmektedirler.
- Özellikle yaşlılar için güvenli bir sistem kurulması gerekmektedir. Valiliğin "AÇIK KAPI" projesi her mahallede artırılmalı.
- Vatandaşların hangi birimlerden hizmet alabileceği mahalle sakinlerine bilgilendirici broşürler ve mahalle toplantıları ile aktarılmalıdır.
- Muhtarlık hizmetlerinin mahalle sakinlerine güncellenerek aktarılması gerekir.
- Kaymakamlık tarafından verilen muhtarlık eğitimleri yetersizdir. Belli zamanlarda tekrarlanması gerekir.

Masa 3: Mahalleler **Konyaaltı Molla Yusuf, Uluç ve Demircilik / Akkuyu**

- **Akkuyu Mahallesi:** Ağırlıklı olarak orta gelir düzeyine sahip hane yapısından oluşmakta, dar gelirli aileler sınırlı bir nüfusu temsil etmektedir. Mahallenin sosyo-kültürel profili, eğitilmiş memurlar, emekliler, çeşitli meslek gruplarına mensup esnaf ve üst düzey yöneticilerden oluşan heterojen bir yapı sergilemektedir. Nüfus dağılımı incelendiğinde, emekli bireylerin belirgin bir çoğunluğu oluşturduğu görülmektedir.
- **Demircilik Mahallesi:** Demircilik Mahallesi küçük ölçekli bir yerleşim yeridir. Mahalle nüfusu yaklaşık 250 kişidir. Akraba yoğun, kadınların çiftçilik yaptığı, erkeklerin dışarıda çalıştığı, eğitim ve gelir seviyesi düşük, kırılabilir bir nüfus yapısına sahip olduğu görülmektedir.
- **Molla Yusuf Mahallesi:** Molla Yusuf Mahallesi nüfus hacmi bakımından ilçedeki diğer mahalleler arasında orta-üst büyüklükte olup yabancı uyruklu nüfus yoğunluğunun da görüldüğü bir mahalledir. Mahallede belirgin bir sosyo ekonomik ve mekansal ayrışma mevcuttur. Nüfusun bir kısmı villalarda ikamet eden yüksek gelir grupları iken, diğer kısmı tek göz odalı, soba ile ısınan düşük gelirli gruplardır. Memur ve emekli nüfus yoğunluğunun da olduğu görülmektedir.
- **Uluç Mahallesi:** Yaklaşık 6.000 nüfuslu, ağırlıklı emekli bireylerin ikamet ettiği, dışarıdan aldığı göçle büyüme hızı yüksek bir mahalledir. Yalnız yaşayan nüfus yoğunluğu da dikkat çekmektedir.

- **Dezavantajlı Gruplar:** Mahallelerin sosyal yapısı içinde kırılğan olarak kabul edilen gruplar, sırasıyla, yalnız yaşayan yaşlılar, yalnız yaşayan kadınlar, dar gelirli aile çocukları, engelli bireyler ve sosyal güvencesi olmadan çalışan yabancı uyruklu kadınlar olarak tanımlanmıştır.

Masa 4: Mahalleler

Muratpaşa Cumhuriyet, Etiler ve Üçgen

- **Etiler Mahallesi** Zeytinköy'ün uzantısı olması nedeniyle mahallede çok sayıda dezavantajlı aile mevcuttur. Bunlar Doğu illerinden gelen aileler ve Romanlardır. Bu aileler arasında işsizliğin yaygın olduğu ifade edilmiştir.
- Doğu illerinden gelenlerde çeteleşmenin fazla, okula gitme oranının düşük, cemaat evlerine (Menzil, Fatih, Yunus Emre, Ekmel, Akilder) ve yurtlarına gitme oranlarının yüksek olduğu vurgulanmıştır,
- Çeteleşen grupların parklarda yangın çıkarıp oyun parklarını parçaladıkları,
- Romanların yaz aylarında turizm sektöründe çalışıp, kış aylarında çalışmadıkları, çocuklarının okula gitmediği belirtilmiştir.
- **Cumhuriyet Mahallesi** orta yaş bireylerin ağırlıkta olduğunu, ayrıca yardıma muhtaç ailelerin bulunduğu bir mahalledir.
- Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin (ABB), Alzheimer hastalarını servisle Mavi Ev'e (Alzheimer hastalarının günlük aktivitelerini geliştirebileceği, aktif yaşam sürdürmelerini ve onların var olan rezervlerini korumalarını sağlamak amacıyla açılan aile buluşma merkezi) götürüp getirmekte olduğu,
- Muratpaşa Belediyesi tarafından da mahallelerinde yaklaşık 5000 kişiye yemek verildiği belirtilmiştir.
- **Üçgen Mahallesi** eski bir mahalledir ve dışarıdan çok fazla göç almakla birlikte, yeterli yatırım alamamakta, kentsel dönüşüm nedeniyle boşaltılan binalar evsizler ve uyuşturucu bağımlıları tarafından kullanılmaktadır.
- Boşaltılan binaların aynı zamanda çeteleşme, alkol kullanımı, cinayet ve tecavüz gibi amaçlarla kullanıldığı, temizlik hizmetlerinin çok kötü olduğu, kentsel dönüşüm konusunun acilen çözüme kavuşturulması gerektiği, evsiz ölümlerinin en çok olduğu yerlerin Yüzüncü Yıl, Şarampol ve Üçgen mahalleleri olduğu belirtilmiştir.

Masa 5: Mahalleler

Konyaaltı Öğretmenevleri ve Arapsuyu

Öne çıkan sosyal gruplar:

- Emekli, gelir seviyesi iyi durumda olan elli yaş üstü bireyler
- Mal varlığını yönetemekte zorlanan yaşlılar
- Çalışmaya zorlanan göçmen kadınlar

Dezavantajlı gruplar:

- Yalnızlaştırılmış yaşlılar
- Bakıma muhtaç ağır engelliler
- Madde bağımlısı ve psikiyatrik sorunu olanlar

Gözlemler / Sorunlar:

- Yalnızlaştırılmış yaşlı grubun sosyalleşme sorunları
- Yaşlı yerel halkın çoğunluğunun okuma yazma bilmemesi
- Çalışmaya zorlanan göçmen kadınların sıkıntılı durumları
- Ağır engellilerin evde yeterli bakım hizmeti alamamaları

Masa 6: Mahalleler

Kepez Altınova, Kütükçü, Zeytinlik, Aydoğmuş, Ahatlı ve Göksu

- **Öne Çıkan Sosyal Gruplar ve Demografik Hareketlilik:** İncelenen mahallelerin genelinde yoğun bir nüfus yapısı gözlemlenmektedir. Özellikle deprem sonrası Hatay gibi illerden gelen göçler nedeniyle nüfus artışı yaşanmıştır. Bazı bölgelerde Suriyeli işçi yoğunluğu dikkat çekmektedir. Aydoğmuş gibi mahallelerde emekli nüfusun yoğun olduğu görülmektedir.
- **Ekonomik Yoksunluk İçindeki Bireyler:** Tüm mahallelerde yoksulluk önemli bir sorun olarak öne çıkmaktadır. Yaşlı nüfusta ciddi geçim sıkıntısı gözlemlenmiştir.
- **Kayıt Dışı Çalışanlar ve Göçmenler:** Suriyeli nüfus içinde kayıt dışı çalışma yaygındır.
- **Kadınlar:** Boşanmış kadın sayısının fazlalığı ve kadın istihdam alanlarının yokluğu, kadınları dezavantajlı konuma itmektedir.
- **Evsizler:** Ahatlı mahallesinde evsiz nüfusun yoğun olduğu rapor edilmiştir.

4.2. Mahallelerde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Sorunları

ÖZET: Kadına Yönelik Şiddetle Mücadeleye İlişkin Sorunlar

A. Başvuru ve Bildirim Sorunları

- Kadınlar şiddeti bildirmekten çekiniyor veya başvuru mekanizmalarını bilmiyor.
- Ev içi şiddet görünmez; muhtarlar olay sayısını düşük zannediyor.
- Başvuru sonrası takip mekanizmaları belirsiz.

B. Farkındalık Eksikliği

- Kadınlar, aile içi kontrol ve kısıtlamaların da şiddet olduğunu bilmiyor.
- Erkeklerde eşitlik ve şiddet farkındalığı düşük.
- Muhtarların şiddet konusunda bilgi ve eğitim eksikliği var.

C. Müdahale Mekanizması Eksiklikleri

- Muhtarların müdahale araçları sınırlı.
- Polis müdahalesinde gecikmeler yaşanabiliyor.
- Kurumlar arası koordinasyon zayıf.

D. Destek Mekanizması Eksiklikleri

- Gizli ve güvenli başvuru noktaları yetersiz.
- Hukuki ve psikolojik destek erişimi sınırlı.
- Kadınların ekonomik bağımsızlığı zayıf.

Masa 1: Mahalleler
Döşemealtı Yeşilbayır /Muratpaşa Demircikara ve Yeşilbahçe

Katılımcıların tanıklıkları:

- *Yeşilbahçe mahallesi:* Bilinen bir durum yaşanmadı.
- *Demircikara mahallesi:* Mahallede ikamet eden, tanınan, kültürlü olarak bilinen bir erkek doktor eş tarafından şiddete uğrayan mağdur kadın, bu durumu muhtarlığın içinde, yanında şiddet gördüğü eşi de bulunurken, yardıma dair el hareketi sembolü yaparak şiddet gördüğünü muhtara anlatmaya çalışmış. Bu olaya istinaden muhtarımız olayı anlamlandırmaya çalışarak yaptığı el hareketinin ne anlama geldiğini araştırmaları sonucu öğrenmiş. Yaşanan olay ise boşanma ile sonuçlanmış.
- *Yeşilbayır mahallesi:* Bilinen bir durum yaşanmadı.

Karşılaşılan zorluklar:

- Muhtarların ve diğer paydaş temsilcilerinin ortak beyanı ve gözlemledikleri zorluk aslında şiddet mağduru kadının 'evin içinde olan evde kalır' anlayışıyla hareket etmesidir. İlk zorluk bununla nasıl mücadele edilebileceğini bilmeyen şiddet mağduru kadınların bu durumu anlatmak yerine saklaması. Bunun sebebi "Çevre ne der, ailem yanımda olur mu, devlet beni korur mu" gibi endişelerin yarattığı kaygılardan ötürü uğradıkları şiddeti saklama yoluna gitmeleridir.
- Diğer bir zorluk ise kolluğa intikal eden olaylarda kolluğun bu tip ihbarlara karşı kayıtsız kalmasıdır.

Paydaş Temsilcilerinin ve Muhtarların Görüşleri:

- Demircikara mahallesi muhtarı şiddet vakasında Mor Çatı ile ilgili bir araştırma yaparak şiddet mağduru kadını bilgilendirmiş. Ancak bu konuda genel olarak mağdur kadınlar süreç içerisinde karşılaşılabilecekleri durumlara tam olarak vakıf olmamaktadır. Bu konuda paydaş temsilcilerinin de ortak görüşleri şu şekildedir:
  - ✓ Kadına şiddet vakalarında kolluk görevlilerinin kayıtsız kaldıkları görülmekte.
  - ✓ Şiddet mağduru kadının gerek özgüven eksikliğinden, gerek çevresel faktörlerden, gerek gelecek kaygısından kaynaklanan bir cesaretsizlikle adım atmaktan çekinmesi ya da bu durumu yok sayması veyahut şiddeti affeden bir tutum sergileyen kadın profili sergilemesi.
  - ✓ Mahalle muhtarına intikal eden bir durumda muhtarın bu süreci yönetmesi ve yönlendirebilmesi için gerekli donanıma ve bilgiye sahip olması gerekli.
  - ✓ Ne yazık ki kadına şiddet vakaları kendini göstermeye devam etmekte. Bu durumun en önemli tetikleyicisi de yargıda cezaların yetersizliği. Ayrıca bu duruma maruz kalan bir kadının süreci yönetmedeki bilgi eksikliği ile nereden başlayacağını bilmemesi ve karşılaşılabileceği olumsuzluklardan çekinmesi sık görülmekte.

Masa 2: Mahalleler
Konyaaltı Pınarbaşı ve Gürsu / Muratpaşa Yıldız

- Bu üç mahallede şiddet olayının çok az olduğu ifade edilmiştir.

- Her konuda şiddet olayında muhtarlar, Baro, ŞÖNİM, sosyal hizmet uzmanları derneği ve kolluk kuvvetlerinde destek alabilirler.
- Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği, eğitim ve aile içi şiddet olaylarında her türlü desteği verebileceklerini söylediler.
- Adliyede mağdurlara Adli Destek Hizmet Müdürlüğü bünyesinde kadına yönelik her türlü şiddet davalarının görülmekte olduğu muhtarlara iletildi.
- Ev içi şiddet olaylarının kolluğa başvurulduktan sonra takibinin yapılması gerektiği iletildi. Fakat muhtarların bu konularda eğitime ihtiyaçlarının olduğu dile getirildi.

Masa 3: Mahalleler

Konyaaltı Molla Yusuf, Uluç ve Demircilik / Akkuyu

- Bu mahallelerde de muhtarlar görev süreleri içinde kadına yönelik fiziksel şiddete ilişkin herhangi bir vakaya doğrudan tanıklık etmediklerini ve/veya resmi bir başvuru almadıklarını ifade etmişlerdir.
- Çalışmak isteyen kadına eşinin izin vermemesinin de şiddet olarak değerlendirilmesi gerektiğini, ancak kadınların bu konuda farkındalıklarının olmadığını ve mahallelerde örneklerinin olduğunu ifade edilmiştir.
- Fiziksel şiddet vakası olması halinde ise çözüm için, Toplum Destekli Polis Şube Müdürlüğü ile iletişime geçileceğini ifade etmişlerdir.
- Uluç Mahallesi muhtarı, kadın sığınma evinden çıkan üç çocuklu bir kadın sakinleri olduğunu, ailenin ihtiyaçlarının karşılanması sürecini ise mahalle olarak zenginden alıp ihtiyaç sahibine verelim bakış açısı ile yönettiklerini söylemiştir.

Masa 4: Mahalleler

Muratpaşa Cumhuriyet, Etiler ve Üçgen

- **Cumhuriyet Mahallesi Muhtarı** mahallelerinde zaman zaman kocasından dayak yiyen kadınların olduğunu belirterek yaşadığı bir deneyimi paylaşmıştır: Sokak ortasında dövülen bir kadını görünce 112 acil çağrı merkezini aramış, ancak polis bir buçuk saat sonra gelene kadar adam ve kadın gitmiştir.
- Mahallesinde kocasından dayak yiyen kadınların olduğunu, bunlara yardım malzemesi vererek yaşamlarını sürdürmeleri sağlansa da yeniden kocalarına dönerek yardım malzemesini sattıklarını belirtmiştir.
- **Etiler Mahallesi Muhtarı** mahallesindeki bir yaralama olayını paylaşmıştır: Eşinden ayrılmış adamın, eski eşini silahla yaraladığını, kol sinirleri parçalanan kadının tedavisi için 100.000 TL'ye ihtiyaç duyulduğunu, maddi yardımı ancak basın ve TV'ye çıkarak temin edebildiklerini, Belediye ve diğer kuruluşlardan yetkililerin sonradan geldiklerini belirtmiştir.
- Muhtarların eşinden şiddet gören kadınlara arabuluculuk yapmadan, karşılaştıkları sorunlarla ilgili Antalya Barosunu aramaları gerektiği belirtilmiştir.
- Muratpaşa Belediyesi olarak şiddet gören kadınlara uygulanan anket, kadınların şiddet gördüklerinde baş vuracakları yerleri bilmediklerini göstermiştir.
- Antalya Büyükşehir Belediyesi Kadın Danışma Merkezlerinde kadınlara yönelik psikolojik eğitimlerin son derece yararlı olduğu ifade edilmiş, muhtarların

eşinden şiddet gören kadınları ABB Kadın Danışma Merkezlerine yönlendirilebilecekleri belirtilmiştir.

Masa 5: Mahalleler **Konyaaltı Öğretmenevleri ve Arapsuyu**

- **Katılımcıların tanıklıkları:** Psikolojik ,fiziksel ve ekonomik şiddet
- **Karşılaşılan zorluklar:** Tanık olunan şiddet vakası için ilgili makama gerekli bildirim yapıldığı halde, çoğu kadının kendi gerekçelerinden dolayı şikayetçi olmadığı belirtilmiştir.
- **Mevcut yönlendirme/çözüm yolları:** Muhtarlıklar 24 saat iletişimde olabilmekte ve şiddet vakası durumunda olay yerine anında ilgili birimler aracılığı ile müdahale edebilmektedirler. Devamında durum takibi sağlanarak gerekli yönlendirmeler yapılmaktadır.

Masa 6: Mahalleler **Kepez Altınova, Kütükçü, Zeytinlik, Aydoğmuş, Ahatlı ve Göksu**

- **Yapısal Şiddet ve İstihdam Sorunu:** Kadın istihdam alanlarının eksikliği tüm mahallelerde ortak bir sorun olup bu durum kadınların ekonomik bağımsızlığını engelleyen yapısal bir şiddet biçimi olarak değerlendirilebilir.
- **Erken Yaşta Evlilikler:** Zeytinlik mahallesinde erken evlilik ve çocuk yaşta doğum vakalarının mevcudiyeti, kız çocukları ve genç kadınlar için ciddi bir risk faktörüdür.
- **Aile İçi Şiddet Döngüsü:** Göksu mahallesinde, aile içi şiddet uygulayan çocukların varlığı, şiddetin kuşaklararası döngüsüne ve ev içindeki yaygınlığına işaret etmektedir.
- **Boşanmış Kadınların Kırılganlığı:** Kütükçü mahallesinde boşanmış kadın sayısının fazla olması, bu grubun sosyal ve ekonomik destek mekanizmalarına olan ihtiyacını artırmaktadır.

4.3. Mahallelerde Kırılgan Kadınlara Yönelik Hizmet İhtiyaçları

ÖZET: Kırılgan Kadın Gruplarının Sorunları

A. Ekonomi ve İstihdam Sorunları

- Kadınların iş bulamaması, kayıt dışı çalışma, güvencesizlik.
- Göçmen kadınların sömürüye açık olması.
- Kreş eksikliği nedeniyle kadınların çalışamaması.
- Mesleki beceri ve sertifikalı kurslara erişim yetersizliği.

B. Sosyal Güvencesizlik ve Yalnızlık

- Yalnız yaşayan kadınlar için sosyal destek eksikliği.
- Yaşlı ve engelli kadınların bakım ihtiyacı.
- Madde bağımlısı aile bireyleri olan kadınların psikolojik yükü.

C. Şiddet, Erken Evlilik ve Hak İhlalleri

- Erken yaşta evlilikler ve çocuk yaşta doğumlar.
- Aile içi şiddet, zorla çalıştırma, güvencesiz işçilik.
- Kadınların başvuru mekanizmalarına erişimde zorlanması.

D. Sosyal Alan ve Hizmet Eksikliği

- Mahallelerde kadınlara özel sosyal alanlarının olmaması.
- Atıl binaların kullanılmaması.
- Kadınların sosyalleşme, dayanışma ve eğitim alanlarına erişememesi.

E. Bilgi, Okuryazarlık ve Yönlendirme Eksikliği

- Okuma yazma bilmeyen kadınlar.
- Dijital okuryazarlık eksikliği.
- Kadınların hangi kuruma nasıl başvuracağını bilmemesi.

Masa 1: Mahalleler

Döşemealtı Yeşilbayır /Muratpaşa Demircikara ve Yeşilbahçe

- Dezavantajlı kadın grubunda en çok öne çıkan profiller; şiddet mağduru ile mesleği olmayan veya dar gelirli olan kadınlardır.
- Mahallelerde mikro sosyal atölyeler oluşturularak kadınların sosyalleşmesine yardımcı olarak etap etap gitmek ve dezavantajlı kadınların kendilerini daha rahat hissetmesi sağlanarak şiddet mağduru olan kimselere ulaşmak ve kendilerini yalnız hissetmemesini sağlamak.
- Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne doğrudan başvuru olabileceği gibi mail, Cimer, e-devletten veyahut muhtarlığın yardımıyla başvuruda bulunabilecekleri hatırlatıldı. Bu konuda belediyelerin veya ilgili Bakanlığın kadın vatandaşlara bilgilendirici mesajların SMS yoluyla gönderilmesi kadının bilgilenebilmesi açısından yararlı olacaktır.
- Belediyelerin Kadın ve Aile Hizmet Birimlerinden yardım alabilecekleri konusunda muhtarlara bilgi verildi. Bu konuda Kepez Belediyesinde eksiklik bulunduğu ve bu konuda bir girişimin olup olmadığı konusunda bilgi sahibi olunmadığı belirtildi.
- Sertifikalı meslek kazandırma kurslarının daha nitelikli hale gelmesi ve mahalleler arası yaygınlaşması da destekleyici olacağı vurgulandı.

Masa 2: Mahalleler

Konyaaltı Pınarbaşı ve Gürsu / Muratpaşa Yıldız

- Mahalledeki dezavantajlı kadınları güçlendirmek için temel okur yazarlık eğitimlerine ihtiyaç var.
- Atölye çalışmaları ile meslek edindirme çalışmaları yapılmalı.
- Ücretsiz kreşler çoğaltılmalı.
- İş adamlarının küçük imalat atölyeleri dezavantajlı bölgelerde kurulup kadın istihdamı sağlanmalı.

- Muhtar ve kadınların eğitim için bir araya gelmesini özendiren “Kadın Günleri” düzenlenmeli.
- ŞÖNİM’in eğitimleri mahallenin içinde ve düzenli olmalı.

Masa 3: Mahalleler
Konyaaltı Molla Yusuf, Uluç ve Demircilik /Akkuyu

- Muhtarların ortak değerlendirmelerine göre mahallelerinde dezavantajlı konumda bulunan kadın grupları belirgin biçimde ayrılmaktadır.
- Yaşlı ve yalnız yaşayan kadınlar, sosyal destek mekanizmalarına sınırlı erişim, güvenlik kaygıları ve bakım ihtiyacı nedeni ile yüksek kırılabilirlik göstermektedir.
- Kurum güvencesi olmadan çalıştırılan Suriyeli ya da farklı yabancı uyruklu kadınlar, çocuğunun bakımını üstlenecek aile desteğine sahip olmayan veya kreş imkanlarından yararlanamadığı için istihdam süreçlerine katılım sağlayamayan kadınlar olarak ifade edilmiştir.
- Muhtarlar mahalleleri özelinde çözümler üretmekte, yerel yönetim desteklerine ek olarak kişisel gayretleriyle mahalleli desteğini de almaya çalışmaktadır. Özellikle yalnız yaşayan ve bakıma muhtaç kadınlara ziyaretlerde bulunarak motive etmeye çalıştıklarını, iş arayan kadınları, eleman aradığından haberdar oldukları işverenle buluşturmaya çalıştıklarını ifade etmişlerdir.
- Çalışma masasında yer alan KONSİAD üyesi katılımcılar tarafından ise çeşitli nedenlerle mahallelerinde istihdama katılamayan ancak el emeği ile üretim yapan kadınlara KONSİAD’ın “Üreten Kadınlar Kermesinde” yer verilmesi için muhtarlara işbirliği önerilmiştir.

Masa 4: Mahalleleri
Muratpaşa Cumhuriyet, Etiler, Üçgen

- Muratpaşa Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü temsilcisi dar gelirli ailelerde kadınların sosyalleşip dertleşecekleri alanlara ihtiyaç olduğunu, mahallelerde bu tür alanların oluşturulması gerektiğini ifade etti.
- Muratpaşa Belediyesi olarak dar gelirli ailelere psikolog desteği sağladıklarını ve etkinlikler düzenlediklerini, kadınların birbirleriyle iletişime geçerek dertleştiklerini belirtti.
- ABB Kadın Danışma Merkezi temsilcisi muhtarların dar gelirli ailelerin kadınlarını ABB Kadın Danışma Merkezlerine yönlendirmelerini istemiştir.
- Muratpaşa Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü temsilcisi muhtarların dar gelirli ailelerin başvurabilecekleri kurumların listesini muhtarlığa asmalarının yararlı olacağını belirtmiştir.
- YAGEP Başkanı Umut ARAZ, Kaymakamlıktan aldıkları izinle çok yoksul ihtiyaçlı ailelere yeni (hiç kullanılmamış) eşyaları imza karşılığı dağıttıklarını ifade ederek, kırtasiye, çanta, mont vb. ihtiyaçlarını karşıladıklarını, gönüllü psikologların yardımıyla ihtiyacı olan ailelere psikolog desteği sağladıklarını belirtmiştir.

Masa 5: Mahalleler
Konyaaltı Öğretmenevleri ve Arapsuyu

Başlıca sorunlar:

- Çalışmaya zorlanan göçmen kadınların şiddet döngüsünden çıkamaması.
- Aile bireyi madde bağımlısı olan kadınların fiziksel ve psikolojik şiddete maruz kalmaları.
- Yalnızlaştırılmış yaşlı ya da engelli kadınların yaşam zorlukları.
- Okuma yazma bilmeyen yaşlı kadınlar.
- Dezavantajlı kadınlara psikolojik destek ve yaşadıkları sorunların türüne yönelik çözüm önerileri için kurum ve derneklere yönlendirme yapılmaktadır.

Mahalle özelinde ihtiyaçlar:

- Yaşlı nüfusun sosyalleşebileceği alanlar
- Ek gelir ihtiyacının karşılanabilmesi için kadınlara sertifikalı kursların artırılması
- Kadın sağlığı eğitimlerinin artırılması

Masa 6: Mahalleler
Kepez Altınova, Kütükçü, Zeytinlik, Aydoğmuş, Ahatlı, Göksu

- Kadın istihdam merkezleri, kooperatifler ve meslek kursları kurularak kadınların ekonomik hayata katılımı desteklenmelidir.
- Kadınların kayıtlı iş gücüne katılımını teşvik edecek iş ortaklıkları geliştirilmelidir.

4.4. Mahallelerde Çocuk ve Gençlere Yönelik Hizmet İhtiyaçları

ÖZET: Mahallelerde Çocuk ve Gençlerin Sorunları

A. Eğitim ve Etüt Eksikliği

- Kütüphane, etüt merkezi, derslik eksikliği.
- Okulların fiziki yetersizliği (tuvaletler dışarıda, eski binalar, kapasite yetersizliği).
- Tarım işçisi çocuklar ve kayıt dışı çocuklar için destek mekanizması yok.

B. Sosyal Alan ve Güvenlik Sorunları

- Spor–sanat alanları yetersiz.
- Parklar güvensiz; madde kullanımı riski.
- Gençler için güvenli sosyal alan eksikliği.

C. Eşitsiz Erişim ve Torpil Mekanizması

- Spor tesisleri, kurslar ve sosyal hizmetlerde torpil algısı.
- Gerçek ihtiyaç sahibinin tespitinde sistem eksikliği.

D. Beslenme ve Sağlık Sorunları

- Çocukların önemli bir kısmı büyüme eğrisinin altında.
- Temiz içme suyuna erişim düşük.

- Okul yemeği ve beslenme desteği yetersiz.

E. Rehberlik ve Psikososyal Destek Eksikliği

- Okullarda psikolojik danışman sayısı yetersiz.
- Devamsızlık takibi zayıf.

F. Gençlerde Riskli Davranışlar

- Madde bağımlılığı, çeteleşme, suça yönelim.
- Güvenli ve üretken alan eksikliği.

Masa 1: Mahalleler

Döşemealtı Yeşilbayır /Muratpaşa Demircikara ve Yeşilbahçe

Temel sorunlar:

- Yeşilbahçe mahallesinde apartman ve site görevlilerinin çocukları bu kategoride bulunmaktadır.
- Yeşilbayır mahallesi muhtarı bu konuda İmece Derneği (Rahşan Arslan) ile irtibatlı çalışarak sorunları çözümlenmeye çalışmakta olduğunu, ancak belediyenin ilgili birimlerinin yetersiz olduğunu beyan etmiştir.
- Demircikara mahalle muhtarı Atma-Paylaş Projesi ile dar gelirli aile çocuklarına ulaşmaya çalışmakta ve ihtiyaç oranında taşınır eşya temin edilmekte olduğunu ve bu projenin yarar sağladığını ifade etmiştir. Ayrıca Antalya İhtiyaç Sahipleri Derneği (Servet Kurt) ile irtibatlı olarak dar gelirli ailelerin ihtiyaçlarını karşılamada destek görmektedir.

Masa 2: Mahalleleri

Konyaaltı Pınarbaşı ve Gürsu / Muratpaşa Yıldız

- Dar gelirli ailelerin çocuklarının, temel ihtiyaçlar olarak özellikle sağlıklı besinlere ihtiyaçları vardır.
- Sağlık bilgileri ve eğitim desteğine ihtiyaç vardır.
- Muhtarların sosyal yardımlara başvurabilmesi için kurumlararası bir yazılıma ihtiyaç vardır (dijital).
- Yalnız yaşayan ve çalışan kadınlar için kreşlere çok ihtiyaç vardır.
- Yerel eşitliğin ilk basamağı olan muhtarların yetkilerinin ve yaptırım güçlerinin artırılması gerekmektedir.

Masa 3: Mahalleler

Konyaaltı Molla Yusuf, Uluç ve Demircilik / Akkuyu

- Mahalle muhtarları mahallelerinde dar gelirli aile çocuklarının özellikle kaliteli zaman geçirebilecekleri mekanlar açılması konusunda girişimde bulunmuşlar.
- Kırsalda yer alan *Demircilik* mahallesi muhtarı Orman Okulundan dönüştürülen bir kreş açılmasını sağlamıştır. Ancak mahallesinde ortaokul ve üstü 40 öğrenci için kütüphane ve etüt merkezinin büyük bir ihtiyaç olduğunu ifade etmiştir.

- *Uluç* mahallesi muhtarı çocuk nüfus yoğunluğu düşük olsa da ‘Karneni getir, kitabını götür’ etkinliği ile çocukları sosyal açıdan destekleyen bir proje başlatmıştır.
- Molla Yusuf mahalle muhtarı ise iki bina arasında atıl durumda bulunan Belediyeye ait tenis kortunun başında bir görevli ile küçük bir ücret karşılığı çocukların kullanımına açılmasını sağlamıştır.
- Muhtarlar bölgelerinde belediyelerin açtığı, ancak torpil mekanizması nedeni ile gerçek ihtiyaç sahibi çocukların bu faydadan mahrum bırakıldıklarının altını çizerek “kreş imkanlarının artırılması ve gerçek ihtiyaç sahibi çocukların öncelenmesi konusunda aksiyon alınması önemli ve gerekli bir ihtiyaçtır” diye ifade etmişlerdir.

Masa 4: Mahalleleri **Muratpaşa Cumhuriyet, Etiler ve Üçgen**

- Antalya Barosu Çocuk Hakları Merkezi temsilcisi, 25 Ekim 2025 tarihinde 30 Baronun katılımıyla yapılan çalıştayla ilgili aşağıdaki hususları aktarmıştır: 18 yaşın altında suça karışan dar gelirli, ilgi eksikliği olan çocukların 18 yaşından sonra da suça karıştıkları sonucuna varıldığını,
- Antalya Barosu olarak 20 Kasım 2025 tarihinde ziyaret ettikleri okullarda çocuk hakları konusunda bilgi verdiklerini, muhtarlarla yapılacak eğitimlerde Antalya Barosunun Çocuk Hakları Merkezinden avukatların eğitim vermesinin uygun olacağını ifade etti.
- Üçgen Mahallesi Muhtarı muhtarlık olarak okulları ziyaret ederek dar gelirli ailelerin çocuklarını belirlemeye çalıştıklarını belirtti.
- YAGEP Başkanı Umut ARAZ, yoksul mahallelerde çocukların boyunu ölçtüklerinde, yetersiz beslenme nedeniyle bodurluk tespit ettiklerini, çocukların %48’inin büyüme eğrisinin altında kaldığını ve temiz içme suyu bulamadıklarını belirterek devletin okullarda ücretsiz yemek ve içme suyu vermesinin önemini belirtti.
- Akdeniz Üniversitesi KATCAM Müdürü, Belediyelerin dar gelirli ailelerin yoğun olarak yaşadığı mahallelerde çocuklar için spor ve sanatla ilgili kurslar açmalarının önemli olduğunu vurguladı.

Masa 5: Mahalleler **Konyaaltı Öğretmenevleri ve Arapsuyu**

- **Temel sorunlar:** Okul ihtiyaçları ve okul yemeği
- **Eğitim/Sosyal faaliyet eksikleri:**-Okullarda rehber uzmanların desteği ile ihtiyaçlar karşılanmaya çalışılıyor
- Gençlerin vakit geçirebileceği sosyal alanlar yetersiz
- Bir öğün ücretsiz okul yemeği ve sağlıklı su hakkı bir eğitim hakkıdır ve bunun hayata geçirilebilmesi için tüm muhtarlarımızın yerel yönetimlerin Antalya Okul Yemeği Koalisyonunun birer bileşeni olmaları önerildi. Bir öğün ücretsiz okul yemeği okul terklerini, çocuk emeği sömürsünü, çocuk evliliklerini, çocukların suça bulaşmasını önleme, çocuklarımıza çocuk olma hakkını teslim etmek demektir.

Yapılanlar:

- İl genelinde ve il dışı muhtar dayanışma ağı oluşturularak, kitap ve okul gereçleri ihtiyaç sahiplerine iletiliyor
- Muhtarlıklar kendi kütüphaneleri ile destek veriyorlar

Masa 6: Mahalleler

Kepez Altınova, Kütükçü, Zeytinlik, Aydoğmuş, Ahatlı ve Göksu

Eğitim Altyapısındaki Temel Yetersizlikler:

- **Okul Binalarının Fiziksel Durumu:** Kütükçü ve Ahatlı mahallelerinde ilkokul binalarının eski olduğu ve tuvaletlerin bina dışında yer aldığı tespit edilmiştir.
- **Kapasite Sorunları ve İkili Eğitim:** Zeytinlik ve Göksu mahallelerinde ilkokul ve ortaokulun aynı binada hizmet vermesi nedeniyle derslerin çok erken saatlerde (06:30) başlaması ve aşırı kayıt yoğunluğu eğitim kalitesini olumsuz etkilemektedir.
- **Eğitim Kurumu Eksikliği:** Altınova'da kreş ve ilkokul; Zeytinlik, Aydoğmuş ve Göksu mahallelerinde ise lise bulunmamaktadır.

Sosyal ve Kültürel Alan Eksikliği:

- Mahallelerin genelinde kütüphane, etüt merkezi ve semt evi gibi çocukların ve gençlerin faydalanabileceği sosyal alanların yokluğu veya yetersizliği vurgulanmıştır.
- Altınova'da meslek lisesi bulunmasına rağmen uygulama otelinin olmaması mesleki eğitimi aksatmaktadır.

Çocuklara Yönelik Riskler:

- Zeytinlik mahallesinde kayıt dışı çocuklar sorunu ve genel güvenlik riskleri öne çıkmaktadır.

4.5. Mahallelerde Engelli Bireylere Yönelik Hizmet İhtiyaçları

ÖZET: Engelli Bireylerin Sorunları

- Fiziksel erişilebilirlik eksiklikleri (kaldırım, rampa, apartman girişleri, tabela yükseklikleri).
- Sosyal izolasyon ve sosyal hayata katılımın sınırlı olması.
- Ulaşım ve randevu hizmetlerine erişimde zorluk.
- Evde bakım hizmetlerinin yetersizliği.
- Bürokratik süreçlerin karmaşıklığı.
- Engelli bireylerin eğitim ve istihdama erişim güçlüğü.
- Acil durumlarda iletişim ve müdahale eksikliği.

Masa 1: Mahalleler
Döşemealtı Yeşilbayır /Muratpaşa Demircikara ve Yeşilbahçe

Mahallelerdeki engelli birey profili:

- Demircikara mahallesinde genellikle bedensel engelli ve az sayıda görme engelli bireyler bulunmakta.
- Yeşilbahçe mahallesinde de engelli profili az sayıda ikamet etmekte.
- Yeşilbayır mahallesinde bilinen bir engelli profili bulunmamaktadır.

Sorunlar: Kılavuz çizgilerinin eksikliği, engelli bireylerin sosyal hayata dâhil olmaları, engelli parklarının ve sosyal lokallerin az oluşu, yollarda görme engelli vatandaşlar için budanmamış ağaçların olması, mahalle sakinlerinin arabalarını yolları işgal edecek şekilde bırakmaları.

Gözlemler / Öneriler / Beklentiler:

- Engelli bireylerin ihtiyaçlarına yönelik belediyeden yatak, derneklerden koltuk desteği alınmaktadır.
- Demircikara mahalle muhtarı mahallesinde bulunan Şirinler Parkının engelli parkı kategorisinde ödül aldığını ve diğer mahallelere örnek olabilecek bir proje olduğunu, ayrıca kendi mahallesinde ihtiyacı olanlara tekerlekli sandalye temininde aracı olduğunu belirtmiştir.
- Muhtarlar mahallelere dernek ve sosyal hizmet görevlilerinin denetim ve var olan engellilerin sorunlarını, eksikliklerini belirleme anlamında sistematik bir şekilde ziyaretin önemli olacağını ifade ettiler.
- Leman Gebizli Umut Işığı Engelliler Derneği Genel Sekreteri ile irtibatta olduklarını beyan ettiler.
- Antalya Barosu Engelli Hakları Merkezinin hak ihlalleri doğrultusunda engelli bireylerin haklarını gözettileri bilgisi verildi.
- Mahallede kılavuz çizgilerinin sağlanması ve yolları kaplayan ağaçların budanması adına bağlı buldukları belediyeye dilekçe ile taleplerini iletmeleri hatırlatıldı.
- Engelli bireyler ile empati kurmak ve onları anlamak adına diğer mahalle sakinini bireylere yönelik de eğitim ve seminer verilmesi gerektiğine dikkat çekildi.

Masa 2: Mahalleler
Konyaaltı Pınarbaşı ve Gürsu / Muratpaşa Yıldız

- Mahalledeki engelli bireyler için apartman girişlerinde rampa yapılması zorunlu hale gelmelidir. Özellikle eski apartmanlarda çok ihtiyaç vardır.
- Görme engelliler için tabela yüksekliği başlarını çarpmamaları açısından çok önemlidir. Ayrıca yol üzerindeki ağaçların budama işlemleri aksamamalıdır. Kılavuz çizgi yapılması gerekmektedir.
- Yapılan yürüme yollarının araba park vb. işgaliye durumlarının olmaması için mahalle sakinleri eğitilmelidir. Mahalle sakinleri tarafından bir iç denetim ve ihbar mekanizmasına yönelik çalışmalar yapılabilir.

- Engelli Cafelerin artırılması ve eğitimlere ulaşabilmeleri için Belediye tarafından ulaşımlarının sağlanması gerekmektedir.
- Çalışabilecek engelli vatandaşlar için mahalle içindeki olanakların düşünülmesi gerekmektedir.
- Vasisi olan engelli bireylere muhtarların ve kurumların birebir ulaşımının zor olduğu vurgulanmıştır.

Masa 3: Mahalleler
Konyaaltı Molla Yusuf, Uluç ve Demircilik / Akkuyu

- Demircilik mahallesinde, 250 kişilik nüfus içinde biri çocuk olmak üzere 10 engelli vatandaş bulunmaktadır; muhtarlar bireysel ziyaretlerle psikolojik destek vermektedir,
- Diğer bir muhtar, kaldırım taşlarının, park giriş ve çıkışlarının tekerlekli sandalye kullanımına uygun olmasına ayrı bir özen gösterdiklerini ifade etmiştir;
- Uluç Mahallesi Muhtarı muhtarlık binasında tekerlekli sandalye bulduklarını ifade etmiştir;
- Muhtarlar, mahallelerindeki engelli ve hasta sakinlere sosyal hizmet görevlileri tarafından özellikle psikolojik destek vermek için belli bir takvimde ziyaretin önemine dikkat çekmişlerdir;
- Ayrıca engelli bireyler için sağlık ve alışveriş ihtiyaçları için ring oluşturulması ve sosyal hayattan kopmamaları için açık sinema gibi aktiviteler düzenlenebileceği önerisi getirilmiştir.

Masa 4: Mahalleler
Muratpaşa Cumhuriyet, Etiler ve Üçgen

- **Cumhuriyet Mahallesi Muhtarı** mahallelerinde yardıma muhtaç ailelere yardımcı olmaya çalıştıklarını anlatarak, görme engelli bir ailenin kiralarını ödeyemedikleri için evden çıkarılmaya çalışıldığını (ev sahibinin de kanser hastası ve ihtiyaçlı olması nedeniyle) ailenin durumunu sosyal medyada paylaşarak, ailenin bir yıllık kira ödemesinin bir hayırsever tarafından yapıldığını belirtmiştir.

Masa 5: Mahalleler
Konyaaltı Öğretmenevleri ve Arapsuyu

- **Mahalledeki engelli birey profili:** Yaşlı ve engelli birey

Sorunlar:

- Evden kişisel bakım ihtiyaçlarının karşılanamaması
- Yakınları ile iletişim problemleri
- Sorunların çözümünde prosedür engelleri

Beklentiler:

- İhtiyaç sahibi engelli bireyler muhtarlar tarafından takibe alınıyor, ihtiyaçların giderilmesi konusunda farkındalık yaratılıp, dayanışma ağı oluşturuluyor.

- ilgili dernek ve kuruluşlarla daha kolay çözüm yollarının oluşturulabilmesi isteniyor.

Masa 6: Mahalleler
Kepez Altınova, Kütükçü, Zeytinlik, Aydoğmuş, Ahatlı ve Göksu

Fiziksel Çevre ve Erişilebilirlik Sorunları:

- Engelli bireylerin toplumsal hayata katılımını doğrudan etkileyen altyapı eksiklikleri mevcuttur.
- Altınova mahallesinde yaya yolu ve kamusal alanlara erişim imkanının bulunmadığı rapor edilmiştir.
- Ahatlı mahallesinde 75. Yıl mahallesine bağlantıyı sağlayacak bir üst geçidin olmaması, hareket kısıtlılığı olan bireyler için ciddi bir engel teşkil etmektedir.

4.6. Mahallelerde Yaşlı ve Emeklilere Yönelik Hizmet İhtiyaçları

ÖZET: Yalnız Yaşlılar ve Dar Gelirli Emeklilerin Ortak Sorunları

A. Sosyal İzolasyon ve Yalnızlık

- Yaşlılar yalnız yaşıyor, düzenli ziyaret edilmiyor.
- Sosyal temas eksikliği depresyon ve güvenlik kaygısı yaratıyor.

B. Temizlik, Yemek ve Günlük Yaşam Desteği Eksikliği

- Temizlik, yemek hazırlama, alışveriş gibi temel ihtiyaçlar karşılanamıyor.
- Dar gelirli emekliler beslenme ve bakım desteğine erişemiyor.

C. Sağlık ve Sosyal Hizmetlere Erişim Sorunları

- Muhtarlıklar sosyal hizmet uzmanına ulaşmakta zorlanıyor.
- Yaşlılar randevu alma, telefon kullanma gibi basit teknolojilerde zorlanıyor.

D. Okuryazarlık ve Dijital Okuryazarlık Eksikliği

- Okuma yazma bilmeyen yaşlılar var.
- Dijital işlemler (e-devlet, randevu) yapılamıyor.

E. Yetersiz Sosyal Alanlar ve Etkinlik Eksikliği

- Emekliler için sosyal kulüpler, üretim atölyeleri, kültür evleri yetersiz.
- Mahallelerde sosyalleşme alanı eksikliği.

F. Barınma ve Bakım Hizmetleri Eksikliği

- Huzurevleri kapasitesi yetersiz.
- Evde bakım hizmetleri sınırlı.

Masa 1: Mahalleler
Döşemealtı Yeşilbayır /Muratpaşa Demircikara ve Yeşilbahçe

Gözlemler:

- Yeşilbahçe mahallesinde yalnız yaşlı ve emekli bireylerin maddi durumları iyi koşullarda olduğu için genellikle yardımcıları mevcut ve mahalle muhtarına intikal eden bir sorun bulunmamakta.
- Hayata geçirilen Emekli Kahvesi şeklinde sosyal yerler emekli ve yaşlı bireylere sosyal anlamda bir nefes olmuştur.
- Yeşilbayır mahallesi muhtarı bu kategoriye giren mahalle sakinlerini ihtiyaç doğrultusunda özel bir hastane ile anlaşıp ücretsiz tarama hizmetlerinden faydalandırmaya çalışmış, ancak bağlı bulunduğu belediyenin hizmetlerinin eksik kaldığını ifade etmiştir.
- Demircikara mahalle muhtarının beyanına göre ilgili belediye ve dernekler sorunlarına yardımcı olmakta.

Temel ihtiyaçlar:

- Genel olarak masadaki tüm mahalle muhtarları ve paydaş temsilcilerinin görüşüne ve gözlemlerine göre, temel ihtiyaç ilgi, sevgi ve hatırlanmak.
- Sosyal hayata daha fazla katılım sağlayabilecekleri ve ihtiyaç hissettiklerinde erişebilecekleri ve faydalanabilecekleri sosyal hizmetlerin daha etkin olması fayda sağlayacaktır.
- Ayrıca temizlik ve kişisel ihtiyaçların temin edebilmeleri zor olduğundan bu konuda destek beklenmektedir.

Masa 2: Mahalleler
Konyaaltı Pınarbaşı ve Gürsu / Muratpaşa Yıldız

- Yalnız yaşayan dar gelirli, emekli ve özellikle bakıma gereksinimi olan bireylerin kurumsal takibe alınması ve periyodik zamanlarda sürekli ziyaretlerinin yapılması gerekmekte.
- Muhtarların gözetiminde Üniversite, STK veya diğer kurumlarla beraber örn. “Kuşaklar arası Beraberlik” gibi yardımlaşmayı amaç edinmiş, sürekliliği olan projelerin hayata geçirilmesi gerekmekte. Yurt dışında bunların örnekleri var.
- Yaşlıların basit teknolojiyi kullanabilecekleri eğitimlere çok ihtiyaç var. Çoğu telefonundan randevu bile alamıyor. Telefon, mesaj ve güvenliklerini korumaya yönelik basit eğitimler acil verilmeli.
- “YAŞLI EVİ” “YAŞLI KREŞİ” gibi tanımların değiştirilmesi gerekmekte. Bu tür tanımlar psikolojik olarak uygun değil.
- Huzurevleri çok yetersiz. Önümüzdeki yıllarda bu sorun katlanarak çoğalacak. Önlem alınıp yeni barınma evlerinin yapılması gerekmekte.

Masa 3: Mahalleler
Konyaaltı Molla Yusuf, Uluç ve Demircilik / Akkuyu

- Yalnız yaşayan nüfus yoğunluğu fazla olan Uluç mahallesi muhtarı, onları bir araya getirmek için, sosyalleşmeleri için buluşma etkinlikleri düzenlediğini, sayıca sınırlı olsa da dar gelirli emekli sakinler için, oniki ay askıda ekmek, hayırsever vatandaşların desteği ile bir yemekhaneden yemek desteği verildiğini ifade etmiştir.
- Yerel yönetimin ise bu ihtiyaç sahiplerine sosyal hizmetler görevlisinin incelemesi ve onayı sonrasında sadece bir öğün yemek verdiğinin altı çizilmiştir.
- Demircilik mahallesi muhtarı ise bu başlık için yaşlı ve sağlık sorunu yaşayan bir aile için en büyük sıkıntılarının temizlik konusunda yaşandığında ifade etmiştir.

Masa 4: Mahalleleri
Muratpaşa Cumhuriyet, Etiler, Üçgen

Bu masada yaşlı nüfus üzerinde görüş paylaşılmamıştır.

Masa 5: Mahalleler
Konyaaltı Öğretmenevleri ve Arapsuyu

Gözlemler:

- Evde vakit geçirmek zorunda kalıyorlar
- Bazıları için danışmanlık ve yönlendirme ihtiyacı

Temel ihtiyaçlar:

- Sosyalleşme alanları ve buralara ulaşım imkanları
- İhtiyaçların kendilerine kolay yollardan temin edilmesi
- Okuma yazması olmayanlar için kursların oluşturulması

Önerilen hizmetler:

- Mevcut sosyal alanların olanaklarının iyileştirilmesi için girişimde bulunmak,
- Eğitim ve danışmanlık ortamlarını buralarda oluşturabilmek.
- Yalnızlaştırılmış ve engelli yaşlıların bakım evlerine naklini sağlayabilmek.

Masa 6: Mahalleler
Kepez Altınova, Kütükçü, Zeytinlik, Aydoğmuş, Ahatlı, Göksu

Ekonomik ve Sosyal Güçlükler:

- Kütükçü mahallesinde yaşlı nüfusun ciddi geçim sıkıntısı yaşadığı gözlemlenmiştir.
- Aydoğmuş mahallesinde emekli nüfusun yoğun olmasına karşın, bu grubun vakit geçirebileceği sosyal tesislerin bulunmaması sosyal izolasyon riskini artırmaktadır.

Sağlık Hizmetlerine Erişim:

- Kütükçü mahallesinde sağlık ocağının bulunmaması,

- Ahatlı mahallesinde ise mevcut sağlık ocağının yetersiz kalması, özellikle yaşlı ve kronik rahatsızlığı olan bireylerin sağlık hizmetlerine erişimini zorlaştırmaktadır.

4.7. Mahallelerde Evsiz, Bağımlı ve Suça Eğilimlilere Yönelik Hizmet İhtiyaçları

ÖZET: Evsiz, Bağımlı ve Suça Eğilimliler ile ilgili Sorunlar

A. Güvenlik ve Madde Kullanımı

- Parklarda madde kullanımı ve çeteleşme.
- Terk edilmiş binaların suç odağı haline gelmesi.
- Muhtarların tek başına müdahale edememesi.

B. Evsizlik ve Barınma Eksikliği

- Evsizlerin mahalleler arasında döngü halinde dolaşması.
- Gece barınma imkânlarının yetersizliği.
- Evsiz ölümlerinin artması.

C. Kamu Kurumlarının Yetersizliği

- Sosyal hizmetlerin geç gelmesi veya hiç gelmemesi.
- Rehabilitasyon yönlendirmelerinde kopukluk.
- Muhtarların bildirimlerine geri dönüş olmaması.

D. Gençlerde Riskli Davranışlar

- Uyuşturucu kullanımı, vandalizm, çeteleşme.
- Gençlerin güvenli sosyal alanlara erişememesi.
- Aile-okul-narkotik işbirliğinin zayıf olması.

E. Altyapı ve Fiziksel Çevre Sorunları

- Aydınlatma eksikliği, park güvensizliği.
- Yaya yolu, kaldırım, üst geçit, ulaşım sorunları.
- Yangın riski ve itfaiye erişim eksikliği.

Masa 1: Mahalleler

Döşemealtı Yeşilbayır /Muratpaşa Demircikara ve Yeşilbahçe

- **Mahallede görünürlük durumu:**
- *Yeşilbahçe Mahallesi:* Ceza ehliyetinin bulunmadığı düşünülen bir birey mahallede yaşamakta; konu ile ilgili emniyet ile görüşülmüş. Bilinen evsiz erkek bir bireye mahalle sakinleri tarafından yiyecek temin ediliyor.
- *Demircikara Mahallesi:* Evsiz birey mevcut. Durum muhtar tarafından kolluk görevlilerine intikal ettirilmiş.
- *Yeşilbayır Mahallesi:* Bilinen mevcut bir birey bulunmamakta
- **Yaratılan sorunlar:** Mahallenin huzur ve güvenini zedeleyici bir sonuç doğurduğu ifade edilmiştir.

- **İhtiyaç duyulan müdahaleler/projeler:** Bu gruba giren bireylere yönelik ihtiyaç dâhilinde kolluk kuvvetlerine başvuru tercihi edilmiş. Hali hazırda yapılması planlanan bir proje bulunmamakta.

Masa 2: Mahalleler
Konyaaltı Pınarbaşı ve Gürsu / Muratpaşa Yıldız

- Suça bulaşmış çocuklar ve uyuşturucu bağımlıları için eğitimler alınmalı “Narkotik Polis ve Aile “ işbirliği içinde projeler oluşturulmalı. Bu konuya okul aile birliği de dahil edilmeli.
- Toplum sağlığı merkezlerinin yeniden kurulması gerekmekte.

Masa 3: Mahalleler
Konyaaltı Molla Yusuf, Uluç, Demircilik ve Akkuyu

- Konyaaltı ilçesi yasaklı madde kullanımı ve madde teminine ilişkin risklerin görece yüksek olduğu bir bölgedir.
- Her mahallede görülme de, Molla Yusuf mahalle muhtarı yasaklı madde kullanan gençlerin parklarda, bahçelerde, banklarda, mahalle sakinlerini son derece tedirgin ettiklerini, ancak muhtarlık olarak çözüm üretemediklerini ifade etmiştir.
- İlgili kamu kurumlarına ve yerel yönetimlere bu sorunu ilettiklerini ancak çözülemediği belirtilmiştir.
- Diğer katılımcılar tarafından bu sorunun çözümüne destek için Emniyet Müdürlüğünün geçmişte düzenlediği ‘en iyi narkotik polis anne’ semineri örneklenilerek farklı seminerlerin yakın takip edilebileceği önerilmiştir.
- Bir diğer öneri ise, evsiz ve bağımlılar için üstün çaba harcayan Yardım Gönüllüleri Eğitim ve Proje Derneği (YAGEP) başkanı Umut Araz ile iletişim kurabilecekleridir.

Masa 4: Mahalleler
Muratpaşa Cumhuriyet, Etiler ve Üçgen

- YAGEP Başkanı Umut ARAZ, evsizlere yardımda bulduklarını, bağımlıları da psikiyatriye yönlendirdiklerini ancak cemaatlerin bağımlılarla ilgilendiğini, Allah korkusu, spor ve din ile tedavi ettiklerini ileri sürdüklerini ifade etmiştir.
- Üçgen Mahallesi Muhtarı bazen sıkıntılı günler yaşadığını, kendisine şiddet uygulamaya kalkışanların, üstüne yürüyenlerin olduğunu belirtmiştir. Örnek olarak da para isteyen uyuşturucu bağımlısına para vermediği için ve başkası adına gelen tebligatı vermediği için üstüne yürüyenlerin olduğunu, 112’yi aramasına rağmen gelen olmadığını ifade etmiştir.

Masa 5: Mahalleler
Konyaaltı Öğretmenevleri ve Arapsuyu

Mahallede görünürlük durumu: Seyrek görünürlükte

Yaratılan sorunlar:

- Aile içi şiddet ve tehditleri
- Mekanlarında ve yakın çevrelerinde yarattıkları uyumsuz davranışlar sonucunda, tedirgin edici durumların oluştuğu belirtilmiştir.
- **İhtiyaç duyulan müdahaleler:** Huzur ve sakinliğin sağlanabilmesi için emniyetle işbirliği.

Masa 6: Mahalleler **Kepez Altınova, Kütükçü, Zeytinlik, Aydoğmuş, Ahatlı ve Göksu**

Madde Bağımlılığı ve Asayiş:

- Ahatlı ve Göksu mahallelerinde uyuşturucu kullanımında artış olduğu gözlemlenmiştir. Göksu'da uyuşturucu kullanan çocukların varlığı dikkat çekicidir.
- Zeytinlik mahallesinde genel bir güvenlik riski algısı yüksektir.

Altyapı Eksikliklerinin Güvenliğe Etkisi:

- Birçok mahallede (Altınova, Aydoğmuş, Ahatlı, Göksu, Zeytinlik) ışıklandırmanın yetersiz olması veya sık elektrik kesintileri yaşanması, güvenlik zafiyeti yaratmakta ve tedirgin edici durumların oluşmasına zemin hazırlamaktadır.
- Zeytinlik mahallesinde itfaiye biriminin bulunmaması yangın riskini artırmaktadır.

4.8. Kamu Kurumlarıyla ve Yerel Yönetimlerle İşbirliğinde Yaşanan Sorunlar

ÖZET: Muhtarların İşbirliğinde Yaşadığı Sorunlar

A. Kurumlararası İletişim ve Koordinasyon Sorunları

- Muhtarlara siyasi muamele yapılması, taleplerin karşılanmaması.
- Kurumlar arasında bilgi akışının zayıf olması.
- 112, sosyal hizmetler, belediye birimleri gibi kurumlara ulaşmada gecikmeler.
- Muhtarların yetki ve araçlarının sınırlı olması.

B. Bürokrasi ve Prosedür Sorunları

- Taleplerin kaybolması, takip edilememesi.
- Belediyelerde muhtarlar için tek muhatap birimin olmaması.
- Personel yetersizliği ve prosedür yoğunluğu.

C. Sosyal Hizmetlere Erişim Sorunları

- Kırılgan grupların görünmez kalması (yaşlılar, yalnız kadınlar, engelliler).
- Açık Kapı ve sosyal hizmet mekanizmalarının bilinmemesi.
- Muhtarların KVKK nedeniyle yönlendirme yaparken zorlanması.

D. Veri Eksikliği ve Planlama Sorunları

- Mahalle ölçekli sosyal veri bulunmaması.
- Risklerin, ihtiyaçların ve hizmetlerin sistematik olarak izlenmemesi.

E. Bütçe ve Hizmet Planlaması Sorunları

- Tasarruf gerekçesiyle hizmetlerin aksaması.
- 5393 sayılı Kanun'daki sosyal yükümlülüklerin uygulanmaması.
- Dezavantajlı mahallelere eşit olmayan kaynak dağılımı.

Masa 1: Mahalleler

Döşemealtı Yeşilbayır /Muratpaşa Demircikara ve Yeşilbahçe

- Muhtarların genel olarak ortak sorunu özellikle meydana gelen bir adli vakada özellikle kadına şiddet durumunda yaşanan şiddetin küçümsenmesi, kapatılmaya çalışılması, beyan esastır ilkesinin yok sayılmasıdır.
- *Muratpaşa Demircikara Mahallesi*nde, hizmetlerin zaman alması, ekiplerin süre bazında geç müdahalesi, hizmet konusunda da personel ve kaynak yetersizliği yer almakta,
- *Döşemealtı Yeşilbayır Mahallesi*nde belediyeden iletişim ve geri dönüş eksikliğini yaşanması,
- *Muratpaşa Yeşilbahçe Mahallesi*nde ise TEDAŞ -CK, ASAT başta olmak üzere bu kurumların yetki alanlarına giren sorunlarda elemen-personel anlamında yetkili kişiye ulaşmada sıkıntılar yaşanmaktadır.

Masa 2: Mahalleler

Konyaaltı Pınarbaşı ve Gürsu / Muratpaşa Yıldız

- Tasarruf tedbirleri bahane gösterilerek bütçe konusunda destek alınamıyor.
- Sağlığa ulaşım kolaylaşmalı.
- 5393 sayılı 14. Madde (Belediye) 100.000 den fazla nüfuslu belediyelerin sosyal katman durumları incelenmeli.
- Sığınma evi, kreş, eğitim alanları, vs.planlanıp ihtiyaçlar yerine getirilmeli.

Masa 3: Mahalleler

Konyaaltı Molla Yusuf, Uluç, Demircilik ve Akkuyu

- Kamu kurumlarında, mahalle muhtarları siyasi görüşleri ile değerlendirilip, partili muamelesine maruz kaldıklarını ve mahalleleri için hizmet almakta güçlük çektiklerini ifade etmişlerdir.
- Yerel yönetimlere iletilen talep ve sorunlar önemsenmekte, ancak belediye bütçelerinde yapılan kısıtlamalar nedeni ile istihdam edilen personel sayıca yetersiz olduğundan verimli sonuçlar alınamamaktadır”.
- Yerel yönetimler ve kamu kurumları ile muhtarlıklar arasında istek ve sorunların hızlıca iletilmediği dijital bir ağ kurulması ile konuların hızlı çözülmesi ve siyasallaştırmadan değerlendirilebileceği, bahsedilen zorlukların aşılmasında bir çözüm olabileceği değerlendirilmiştir.

Masa 4: Mahalleleri
Muratpaşa Cumhuriyet, Etiler ve Üçgen

YAGEP Başkanı Umut ARAZ:

- Şiddet gören kadınların karakola gitmeleri durumunda, kolluk kuvvetlerinin avukat çağırmakta direnç gösterdiğini ve kadınların şikayetlerinden vazgeçmelerinin istendiğini,
- Karakola götürülen evsiz kadınların ruh sağlıklarının bozuk olması nedeniyle sığınma evlerine alınmak istenmediğini aktardı.

Masa 5: Mahalleler
Konyaaltı Öğretmenevleri ve Arapsuyu

- Muhtarların kaymakamlık ve birimleriyle olan iletişimleri iyi, bu birimleri ilgilendiren ihtiyaçlar kolay karşılanıyor ve kendilerine destek veriliyor.
- Ancak bağlı buldukları belediye ve diğer birimlerde bazı prosedürleri kolay aşamıyorlar, uzun zaman alan detaylar kendilerini zorluyor
- Zorlandıkları durumlarda sivil toplum kuruluşları ile iletişim kuruluyor ya da kendi imkanları dahilinde dayanışma ağı oluşturuyorlar.

Masa 6: Mahalleler
Kepez Altınova, Kütükçü, Zeytinlik, Aydoğmuş, Ahatlı, Göksu

Koordinasyon ve Planlama Eksikliği:

- Mahallelerde tespit edilen sorunların (eğitim, sağlık, altyapı) çeşitliliği ve derinliği, yerel yönetimler, kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları arasında koordineli ve bütüncül bir çalışma yürütülmesinin zorunluluğunu ortaya koymaktadır.
- İmar sorunları ve plansız yapılaşma gibi konular, kurumlar arası işbirliğinin önemini göstermektedir.

5. YEREL EŞİTLİK İÇİN ÖRNEK EYLEM PLANLARI

Bu başlık altında çalıştay masalarımızda dile getirilen çözüm önerileri ile açık kaynaklardan taranarak derlenen çözüm önerileri biraraya getirilerek her bir sorun başlığı ile ilgili yararlanılabilecek bir eylem planı havuzu oluşturulmuştur. Bu çözüm önerileri hiç bir şekilde tümüyle uygulanması gereken eylem planları olarak algılanmamalı, mahallelerimizin özgün koşullarına uygun olarak yerel yönetimler ve kamu kurumlarıyla birlikte değerlendirilerek içinden en uygun ve uygulanabilir olanların eylem planı olarak seçileceği örnekler olarak düşünülmelidir. Bu değerlendirme işleminin yapılabilmesi için İlçeler Bazında Kadın Muhtar Çalıştayları düzenlenmesi öngörülmüş ve aşağıda yol haritası aşamaları arasında açıklanmıştır.

5.1. Muhtarların Kurumsal İşbirliği Ağının Güçlendirilmesi

Muhtarlıkların kurumsal kapasitesini güçlendiren, veri temelli, dijital, şeffaf ve sürdürülebilir bir mahalle yönetim modeli oluşturulması ve kırılgan grupların görünürlüğünü artırarak sosyal hizmetlere erişimin hızlandırılması için aşağıdaki sistem önerileri, modeller, çözümler değerlendirilebilir.

A. Dijital ve Şeffaf Bir Yönetim Sistemi

1. Siyasi Tarafsız Dijital Talep ve Takip Sistemi

- Muhtar talepleri kayıt altına alınması
  - İşlem süresi görünür hale getirilmesi
  - Gecikmelerde otomatik bildirim yapılması
  - Sistemin parti bilgisi içermeden sadece mahalle ve talep türü görünmesi

2. Açık Veri Sistemi

- Tüm muhtar taleplerinin ve işlem durumlarının kamuya açık hale getirilmesi
  - Şeffaflık getirilerek siyasi önyargıların azaltılması

3. Dijital Yönlendirme Paneli

- Muhtarların sınırlı veri erişimiyle sosyal hizmetlere yönlendirme yapabileceği bir yazılım geliştirilmesi ve kullanılması

4. Muhtar Bilgi Sistemi (Antalya Versiyonu)

- İstanbul'daki iyi uygulama örneğinin Antalya'ya uyarlanması.
  - Sosyal yardımlar, başvurular ve yönlendirmelerin dijital olarak takip edilmesi

B. Kurumlararası Koordinasyon Modelleri

1. Muhtar–Kurum Ortak Koordinasyon Masası

- Belediye, emniyet, sosyal hizmetler ve muhtarların ortak bir koordinasyon masası oluşturarak aylık toplantı gerçekleştirilmesi

2. Mahalle Dayanışma Masası (6 Kurum Tek Odada)

- Muhtar + Polis + Zabıta + ASH + ABB Sosyal Yardım + Muratpaşa Sosyal Yardım aylık bir toplantıda ayın kritik vakalarını konuşarak çözmeleri.

3. Tek Pencere Sistemi

- Belediyede muhtarların tüm işlemleri için tek bir muhatap birim oluşturulması.

4. Yılda 2 Kez Muhtar–Belediye Koordinasyon Toplantısı

- Stratejik planlama ve sorun çözümü için düzenli bir mekanizma kurulması

5. STK–Muhtar İletişim Masası

- STK'ların hızlı destek vereceği bir koordinasyon hattı.

C. Sosyal Veri ve Risk İzleme Modelleri

1. Mahalle Sosyal Risk Haritası (3 Aylık Güncelleme)

- Muhtar, okul, ASHİM, apartman yöneticileri ve sosyal hizmet temsilcisi sosyal riskleri temsil etmek için birlikte veri toplayabilirler.
  - Şiddet, devamsızlık, evsizlik, madde kullanımı, terk edilmiş binalar izlenir.
  - Belediye yatırım planlaması bu haritaya göre yapılır.

2. Mahalle Bazlı Sosyal Veri Sistemi

- Muhtar gözlemleri düzenli olarak belediye ve baro ile paylaşılır.
  - Sorunlar anlık değil, sistematik olarak takip edilir.

3. Mahalle Dayanışma Modülü (Dijital + Fiziksel)

- Kırılgan gruplar gizlilik esasına göre kayıt altına alınır.
  - Destek türleri sınıflandırılır.
  - Gönüllü havuzu oluşturulur.
  - Muhtar–belediye–STK üçlüsü tarafından yönetilir.

D. Sosyal Hizmetlere Erişimi Artıran Modeller

1. Mahalle Hizmet Haritası Broşürü veya Poster

- Sağlık, sosyal yardım, psikososyal destek ve belediye hizmetlerinin tek sayfalık haritası broşür olarak ve/veya muhtarlık posterleri olarak görselleştirilebilir.

2. Açık Kapı – Mahalle Masası

- Kaymakamlık + belediye iş birliğiyle ayda bir mahallede danışma masası kurulabilir.

3. Yaşlı Güvenliği İzleme Modeli

- Düzenli kapı ziyaretleri ile sağlık ve bakım kontrol listeleri oluşturulabilir.

4. Toplum Sağlığı Merkezlerinin Yeniden Açılması

- Bağımlılık, şiddet ve sosyal sorunlara mahalle ölçeğinde müdahalenin etkili bir kurumu olarak bilinir.

E. Eğitim, Kapasite Geliştirme ve Gönüllülük

1. Muhtar Eğitimlerinin Güncellenmesi

- Yılda en az 2 kez, sosyal yardımlar, engelli hizmetleri, aile içi şiddet prosedürleri konularında eğitimlerin tekrarlanması.

2. Üniversite – Mahalle İşbirliği

- Psikoloji, sosyoloji, hukuk, eğitim, sağlık bilimleri öğrencilerinin gönüllü desteğini sağlayacak projeler geliştirilmesi.

3. Mahalle Sosyal İnovasyon Atölyeleri

- Belediyeler + STK'lar + üniversiteler iş birliğiyle çözüm üretme atölyeleri düzenlenmesi.

4. Medya ve İletişim Desteği

- Mahalle sorunlarının görünür kılınması için radyo, TV ve sosyal medya kampanyaları hazırlanması.

F. Bütçe ve Hizmet Planlaması

1. İlçe Bazlı Sosyal Katman Raporu

- 100.000+ nüfuslu belediyelerde kırılgan grupların analizinin zorunlu hale getirilmesi.

2. Kreş – Sığınma Evi – Eğitim Alanı Planlaması

- 5393 sayılı Kanun'daki sosyal yükümlülüklerin yıllık faaliyet planına bağlanması.

3. Muhtar Hizmet Masası

- Muhtarların sosyal yardımlara yönlendirme yetkisinin güçlendirilmesi.

4. Yerel Eşitlik Stratejisi

- Dezavantajlı mahallelere pozitif ayrımcılık içeren bütçe dağılımı.

5. Ortak Bütçe Havuzu

- Mahalle önceliklerine göre paylaştırılan, şeffaf yönetilen bir fon.

5.2. Muhtarların Kadına Yönelik Şiddetle İlgili Güçlendirilmesi

Mahalle düzeyinde görünürlüğü artıran, gizli ve güvenli başvuru kanalları oluşturan, muhtarları güçlendiren, kurumlar arası koordinasyonu hızlandıran ve kadınların ekonomik bağımsızlığını destekleyen bütüncül bir şiddetle mücadele ekosistemi kurmak için aşağıdaki eğitimler, çözümler, sistemler, modeller değerlendirilebilir.

A. Mahalle Bazlı Farkındalık ve Eğitim Mekanizmaları

- Mahallelerde Kadın Hakları ve Şiddet Farkındalık Seminerleri düzenlenebilir:
  - “Şiddet Belirtisi Tanıma” mini eğitimleri (30 dakikalık halka açık oturumlar).
  - Aile içi kontrol, kısıtlama ve ekonomik şiddetin tanınmasına yönelik mikro eğitimler.
  - Erkeklerle yönelik eşitlik ve farkındalık seminerleri.
  - Mahalle içi ŞÖNİM tanıtım toplantıları.

B. Gizli ve Güvenli Başvuru Mekanizmaları

- Muhtarlıkta “gizli başvuru zarfı” uygulaması.
  - Market, eczane, kahvehane gibi noktalarda şifreli destek sistemi (“Mor Kasa Noktası”).
  - Muhtarlık veya STK ofislerinde gizli danışma ve hukuki destek noktaları.
  - Şiddete uğrayan kadınlar için gizli ulaşım desteği (STK + belediye işbirliği).

C. Hızlı Müdahale ve Koordinasyon Sistemleri

- Muhtar–polis–STK arasında üçlü koordinasyon hattı.
  - Muhtarlık–polis arasında takip protokolü (kişisel veri içermeyen izleme hattı).
  - 112 çağrılarında gecikmeyi azaltmak için “öncelikli müdahale protokolü”.
  - Belediye Kadın Danışma Birimi ile doğrudan hızlı bildirim hattı.

D. Dijital ve Kodlu Güvenlik Sistemleri

- “KOD MOR” SMS sistemi:
  - Kadına verilen özel kod → tehlike anında tek kelimelik SMS → avukat + polis + sosyal hizmet eş zamanlı harekete geçer.
  - Antalya Büyükşehir Belediyesi + Muratpaşa Belediyesi ve Antalya Barosu işbirliğiyle uygulanabilir.

E. Muhtarlar İçin Kurumsal Araçlar ve Eğitim

- Muhtarlar için hızlı yönlendirme rehberi (arabuluculuk yerine doğru kurumlara yönlendirme):
  - Kolluk, ŞÖNİM, baro ve sosyal hizmetlerin yer aldığı “Şiddet Farkındalık Kartı”.
  - Muhtarlar için temel şiddet eğitimi sertifikası.
  - Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü ile düzenli bilgilendirme toplantıları.

F. Kayıt ve İzleme Sistemleri

“Güçlü Kadın Masası”:

- Şiddet olaylarının kodlu şekilde elektronik deftere işlenmesi.

- Kadının ihtiyaçlarının (barınma, avukat, psikolog, sosyal yardım) işaretlenmesi.
- Haftalık olarak ilgili kurumlara (Örneğin ABB Kadın Danışma Merkezi) iletilmesi.
- Bu sistemle hem görünürlük hem kurumsal sorumluluk artar.

G. Kadınların Ekonomik Güçlenmesi

- Kadın istihdamı için kooperatif üretim atölyeleri.
- Mikro kredi destekleri.
- Kadınların iş hayatına katılımını artırmak için eş farkındalık seminerleri.

H. Mahalle Gönüllü Destek Ağları

- Mahalle bazlı gönüllü kadın destek grupları kurulması.
  - Bu grupların ilgili yerel yönetim ve STK'lar ile koordineli çalışması.
- Kadınların yalnız kalmamasını sağlayan dayanışma mekanizmaları.

5.3. Kırılgan Kadın Gruplarının Güçlendirilmesi

Kırılgan kadınlar için istihdam, çocuk bakımı, sosyal destek, eğitim, güvenlik ve toplumsal uyumu bir araya getiren; mahalle temelli, sürdürülebilir ve güçlendirici bir kadın destek ekosistemi kurulması için aşağıdaki çözümler, modeller, sistemler değerlendirilebilir.

A. İstihdam ve Ekonomik Güçlenme Modelleri

1. Mahalle İstihdam Köprü Merkezi

- İş arayan kadınlar ile işvereni eşleştiren bir uygulama oluşturulabilir.
- Kayıtlı ve güvenli "mikro hizmet ağı" (çamaşır, yemek, bakım, el işi) kurulabilir.

2. Kadın Kooperatifleri

- Mevcut kooperatiflere katılım olanakları değerlendirilir.
- Üretim, satış ve dijital pazar desteği sağlanabilir.
- Aylık dijital kermes modeli (KONSİAD'ın güçlendirilmiş versiyonu) düşünülebilir.

3. Mikro Kredi ve Girişimcilik Fonları

- Kadın girişimciler için düşük maliyetli fonlar araştırılabilir.
- Evde üretim + sosyal pazarlar + dijital satış eğitimleri verilebilir.

4. Mahalle Bazlı Mini Atölyeler

- Tekstil, paketleme, montaj gibi hızlı gelir getirici işler.

B. Çocuk Bakımı ve Kreş Destekleri

1. Mahalle Gündüz Destek Sistemi

- Gönüllü teyzeler, emekli öğretmenlerin 2–3 saatlik çocuk bakım desteği vermeleri sağlanabilir.

2. Kooperatif Modeli ile Mahalle Kreşleri

- Kadınların çalışmasını kolaylaştıran düşük maliyetli kreşlerin açılması sağlanabilir.

3. Ücretsiz Kreşlerin Yaygınlaştırılması

- Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin koordinasyonu ile kreşler çoğaltılmalı.

C. Göçmen Kadınlara Yönelik Destekler

1. Dil ve Meslek Kursları

- Göçmen kadınların istihdama katılımını güçlendiren eğitimler.

2. Kayıtlı Çalışma Rehberliği

- Belediyeler ve STK'larla işbirliği içinde çalışma koşullarının denetimi sağlanmalı.

3. Toplumsal Uyum Programları

- Göçmen yoğun mahallelerde uyum, hak bilgilendirme ve kayıt dışı çalışma izleme yapılmalı.

D. Şiddet, Hak İhlalleri ve Acil Destek Mekanizmaları

1. Gizli Danışma / WhatsApp Hattı

- Şiddet, zorla çalıştırma, tehdit durumlarında güvenli başvuru sağlanmalı.

2. Kadın Destek Birimi Ziyaret Günleri

- Aile ve Sosyal Hizmetler uzmanlarının ayda 1 gün mahallede sabit noktada görüşme yapmaları sağlanmalı.

3. Hızlı Yönlendirme Kartları

- Muhtarların kadınlara verebileceği pratik yönlendirme kartları (şiddet hattı, konukevi, sosyal yardım vb.) kullanılabilir.

4. Erken Evlilik Önleme Hattı

- Muhtar–imam–öğretmen işbirliği ile farkındalık ve takip yapılmalı.

E. Sosyal Alanlar, Dayanışma ve Psikososyal Destek

1. Mahalle Sosyal Evleri veya Dayanışma Evleri

- Atıl binalar dönüştürülebilir.
  - Kadınlar ve yaşlılar için güvenli sosyalleşme alanları oluşturulabilir.
  - Kadınların sosyalleşebileceği, psikolojik destek alabileceği küçük merkezler.

2. Haftalık Tematik Buluşmalar

- Sağlık günü
- Hobi günü
- Okuma-yazma saati
- Psikolojik dayanışma grubu

3. İkinci El Eşya Paylaşım Noktaları

- Mahalle bazlı eşya paylaşım merkezleri.

F. Eğitim, Okuryazarlık ve Kapasite Geliştirme

1. Kadınlara Özel Okuryazarlık Kursları

- Halk Eğitim + belediye işbirliği.

2. Dijital Okuryazarlık Atölyeleri

- Telefon kullanımı, e-devlet, dijital satış becerileri.

3. Sağlık Okuryazarlık Atölyeleri

- Sağlıklı beslenme ve sağlıklı yaşam konularında atölyeler

4. Mahalle Kadın Merkezleri

- Haftalık atölyeler: el becerileri, mali danışmanlık, sağlık bilgisi, dijital beceriler konularında düzenli seminerler

4. Anne Üniversitesi Modeli

- Çocuk gelişimi, iletişim, aile içi şiddet farkındalığı eğitimleri.

G. Bakım, Ziyaret ve Sosyal Destek Programları

1. Yaşlı/Engelli Kadınlar İçin Evde Bakım ve Ziyaret Programı

- Mobil bakım ekipleri + gönüllü ziyaret ağı.

2. Gezici Sosyal Hizmet Birimi

- Yoksulluk, evsizlik, aile içi sorunlara saha desteği.

3. Yalnız Kadınlar İçin Sosyal İzleme

- Düzenli ziyaret, ihtiyaç tespiti, yönlendirme.

H. Mahalle Düzeyinde Altyapı ve Güvenlik İyileştirmeleri

1. Mahalle Yaşam Merkezleri

- Semt evi + sosyal hizmet + kadın istihdam alanı.

2. Yaya Öncelikli Sokak ve Erişim Planı

- Kadınların güvenli hareketi için sokakların gözden geçirilmesi

3. LED Sokak Aydınlatmaları

- Güvenlik riskinin yüksek olduğu mahallelerde aydınlatmaların gözden geçirilmesi

4. Modüler Sosyal Tesisler

- Kütüphane, sosyal tesis, kadın merkezi için hızlı kurulum yapılabilen modüler yapıların planlanması.

5.4. Kırılgan Çocuk ve Genç Gruplarının Güçlendirilmesi

Dar gelirli aile çocukları ve gençler için eğitim, beslenme, güvenlik, sosyal alan, rehberlik ve eşit erişimi bir araya getiren; mahalle temelli, adil, sürdürülebilir ve koruyucu bir çocuk–gençlik ekosistemi kurabilmek için aşağıdaki çözüm önerileri, modeller, sistemler değerlendirilebilir.

A. Eğitim ve Etüt Destekleri

1. Mahalle Etüt Kutusu / Etüt Merkezleri

- Boş dükkân, depo, konteyner gibi alanların etüt merkezine dönüştürülmesi.

2. Mobil Kütüphane ve Etüt Otobüsleri

- Dezavantajlı mahallelere düzenli rota ile kitap ve etüt hizmeti.

3. Mahalle Kütüphane Köşeleri

- Muhtarlık içinde mini kütüphane + kırtasiye destek noktası.

4. Ek Prefabrik Derslikler

- Sabahçı–öğlenci yoğunluğunu azaltmak için hızlı çözüm.

5. Okul Binalarının İyileştirilmesi

- Tuvaletlerin iç mekâna alınması.
- Eski okulların onarılması.
- Yeni okul arsası tespiti.

6. Lise Eksikliği Olan Mahallelere Lise Talep Dosyası

- Ücretsiz ulaşım desteği ile birlikte.

7. Tarım İşçisi Çocuklar İçin Mobil Okul Destek Programı

- Gezici eğitim desteği + devamsızlık takibi.

B. Sosyal Alanlar, Spor ve Sanat

1. Çocuk Deneyim Atölyeleri

- Gönüllü mühendis, hemşire, sanatçı, öğretmenlerle ücretsiz atölyeler.

2. Spor ve Sanat Kulüpleri

- Belediyelerle işbirliği içinde ücretsiz kontenjan.
- 3. Dijital Randevu Sistemi ile Eşit Erişim**
- Tenis kortu, basket sahası gibi alanlara torpilsiz rezervasyon.
- 4. Gençlik Alanları / Güvenli Etkinlik Günleri**
- Ayda 1 gün park ve tesislerde etkinlik.
- 5. Gençlik Merkezleri ve Atölyeler**
- Spor, müzik, tiyatro, üretim atölyeleri.
- 6. Kentsel Dönüşüm Alanlarında Geçici Topluluk Merkezleri**
- Boş binaların riskli kullanımını önler, sosyal alan yaratır.

C. Eşitlik, Adil Erişim ve Veri Sistemleri

1. Adil Katılım Sistemi

- Dijital kayıt ile torpil mekanizmasını engelleyen sistem.

2. Gerçek İhtiyaç Sahibi Tespit Protokolü

- Muhtar + okul müdürü + belediye ortak veri tabanı.

3. Dijital Yardım Sistemi

- Muhtarların hızlı yönlendirme yapabileceği yazılım.

4. Kitap ve Kırtasiye Dolaşım Sistemi

- İl içi ve il dışı muhtar dayanışma ağı.

D. Beslenme, Su ve Sağlık Destekleri

1. Ücretsiz Okul Kahvaltısı ve Öğle Yemeği Programı veya Beslenme Destek Paketleri

- Yerel yönetim ve STK işbirliği ile dar gelirli aile çocuklarının çoğunlukta olduğu okullarda sağlıklı bir okul kahvaltısı, ara öğün veya öğle yemeği için organizasyonlar yapılabilir.
- Çocuklu ailelere haftalık besin paketi sağlanabilir.
- Muhtarlar Antalya Okul Yemeği Koalisyonunun bileşeni olarak çalışmalarına katkı verirler.

2. Temiz Su Noktası & Arıtmalı Musluk Programı

- Tüm devlet okullarına temiz içilebilir su arıtma sistemi kurulması.
- Muhtarlıklara su dispenseri sağlanması.
- Dar gelirli ailelere ücretsiz arıtma aparatı sağlanması.

3. Aile Sağlığı Eğitimleri

- ASHİM, yerel yönetim ve muhtarlık işbirliğiyle sağlıklı yaşam seminerleri düzenlenebilir.

E. Rehberlik, Psikososyal Destek ve Çocuk Koruma

1. Okullarda Psikolojik Danışman Sayısının Artırılması

2. Çocuk Hakları Eğitimleri

- Antalya Barosu + muhtar işbirliği.

3. Okula Devamsızlık Alarm Sistemi

- 3 gün devamsızlık → otomatik bildirim.
  - 10 gün içinde ev ziyareti + sosyal yardım yönlendirmesi.

4. Roman ve Göçmen Çocuklar İçin Eğitim Destek Programı

- Burs, kırtasiye desteği, devamsızlık takibi.

F. Güvenlik ve Koruyucu Önlemler

1. Güvenli Park Modeli

- Kamera + ışıklandırma + devriye.

2. Madde Bağımlılığı ve Çeteleşme Önleme Programları

- Spor–sanat merkezleri, gençlik kulüpleri, rehberlik desteği.

3. Okul Tuvaletleri ve Binalarının Acil Yenilenmesi

- Çocuk güvenliği için öncelikli yatırım.

G. Gençlerin Katılımı ve Liderlik

1. Mahalle Gençlik Meclisi

- Gençlerin yerel kararlara katılımı.

2. SODAM Benzeri Sosyal Dayanışma Merkezleri

- Sanat, spor, kültür etkinlikleri ile suça yönelimin azaltılması sağlanabilir.

3. Mobil Çocuk Kütüphaneleri

- Gezici kütüphane + oyun alanı.

5.5. Engelli Bireylerin Güçlendirilmesi

Engelli bireyler için mahalle temelli, gönüllülikle güçlenen, sosyal hizmete erişimi kolaylaştıran ve topluluk dayanışmasını kurumsallaştıran sürdürülebilir bir destek ekosistemi oluşturmak üzere aşağıdaki çözüm önerileri, sistemler, modeller değerlendirilebilir.

A. Erişilebilirlik ve Kentsel Düzenlemeler

- Mahalle Bazlı Erişilebilirlik Haritası
  - Engelli bireylerin konumu, ihtiyaçları ve erişim engelleri dijital olarak işlenir.
- Erişim Denetimi ve Standartlaştırma
  - Kaldırımlar, rampalar, parklar, tabela yükseklikleri için belediye teknik ekipleriyle düzenli denetim.
- Zorunlu Basit Rampa Uygulaması
  - Eski apartman girişlerine düşük maliyetli rampa zorunluluğu.
- Kaldırım İşgali Denetim Grubu
  - Muhtar + gönüllü ekip ile düzenli saha kontrolü.
- Ağaç Budama ve Yaya Yolu Temizliği
  - Görme engelliler için kılavuz çizgilerin açık tutulması.

B. Ulaşım ve Mobil Hizmetler

- Engelli Ring Aracı (Pilot Uygulama)
  - Haftada 2 gün ücretsiz ring servisi (hastane, kamu kurumları, sosyal alanlar).
- Randevu ve Eğitim Ulaşım Servisi
  - Engelli bireylerin belediye tarafından randevu ve kurslara taşınması.
- Mobil Bakım ve Sağlık Ekipleri
  - Evde kişisel bakım, sağlık kontrolü, banyo/kuaför hizmeti.

C. Sosyal Katılım ve Toplumsal Yaşam

- Engelsiz Sosyal Kulüp
- Hobi atölyeleri, spor, müzik, üretim faaliyetleri.

- Açık Hava Sineması – “Engelsiz Gece” Etkinliği
  - Düzenli sosyal etkinlik takvimi.
- Engelli Cafelerin Artırılması
  - Hem sosyal alan hem istihdam yaratır.

D. Evde Bakım, Destek ve İzleme

- Engelli İzleme Çizelgesi
  - Muhtarların düzenli takip yapabileceği standart form.
- Acil Durum Bilgi Kartı
  - Evlerin içine asılan, engellinin sağlık ve iletişim bilgilerini içeren kart.
- Evde Ziyaret Protokolü
  - Sosyal hizmet + muhtarlık işbirliğiyle düzenli ziyaret takvimi.

E. Bürokrasi ve Hizmetlere Erişim

- Tek Durak Çözüm Masası
  - Engelli bireylerin tüm işlemlerini tek noktadan yapabilmesi.
- **Dijital Destek Platformu**
  - Görüşme hattı, randevu takibi, ihtiyaç bildirim.

F. Eğitim ve İstihdam

- Engelli Bireyler İçin Mesleki Eğitim Programları
  - Belediyeler ve halk eğitim merkezleriyle ortak kurslar.
- İstihdam Köprüsü
  - Engelli bireyleri işverenlerle eşleştiren muhtarlık-STK platformu.

G. Sürdürülebilirlik Mekanizmaları

- 12 Aylık “Tam Erişilebilir Mahalle” Planı
  - Her yıl güncellenen, ölçülebilir hedefler içeren plan.
- Üniversitelerle İşbirliği
  - Sosyal hizmet öğrencilerinin staj/alan çalışması desteği.
- Mahalle Gönüllü Dayanışma Ağı
  - Düzenli ziyaret, refakat, sosyal destek.

5.6. Kırılgan Yaşlı ve Dar Gelirli Emekli Grupların Desteklenmesi

Yalnız yaşlılar ve dar gelirli emekliler için mahalle temelli, gönüllülikle güçlenen, sosyal hizmete erişimi kolaylaştıran ve topluluk dayanışmasını kurumsallaştıran sürdürülebilir bir destek ekosistemi oluşturabilmek için aşağıdaki öneriler, modeller, sistemler değerlendirilebilir.

A. Mahalle Temelli Sosyal İzleme ve Gönüllü Destek Sistemleri

1. Komşu Masası Sistemi

- Her yaşlıya bir “komşu izleme gönüllüsü” atanır.
  - Haftada 1 telefon + 1 ziyaret.

2. Komşu Destek Ağı

- Apartman bazlı gönüllü komşu seçimi (“Komşumu Ziyaret Ediyorum” kampanyası).

- Mahalle genelinde sosyal temas ağı oluşturulabilir.

3. Dijital Gönüllü Takip Sistemi

- Gönüllülerin haftalık arama ve ziyaretlerinin dijital olarak kaydı tutulabilir.

4. Gezici Dayanışma Ekibi

- Muhtarlık + STK gönüllüleri → ayda 2 kez ev ziyareti, ihtiyaç tespiti yapabilirler.

5. Yaşlı İzlem Listesi

- Muhtar + ASHİM + STK işbirliğiyle düzenli ziyaret planı (haftalık/aylık) oluşturulabilir.

B. Temizlik, Yemek ve Günlük Yaşam Destekleri

1. Temizlik Destek Havuzu

- Güvenilir mahalle gönüllülerinden dönüşümlü temizlik desteği.

2. Mobil Aş Evi Günleri

- Haftada 1 gün sıcak yemek dağıtımı.

3. Mahalle Dayanışma Mutfağı

- Gönüllülerin ve belediyenin ortak yürüttüğü düşük maliyetli yemek üretimi.

4. Genç-Yaşlı Eşleştirme Programı

- Genç gönüllüler → temizlik, alışveriş, ev içi destek verebilirler.

C. Sağlık, Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Erişimi

1. Mobil Sağlık ve Temizlik Ekipleri

- Evde bakım, tansiyon/şeker ölçümü, temizlik desteği.

2. Muhtarlıkta Haftalık Uzman Günleri

- Sosyal hizmet uzmanı + sağlık danışmanı.

3. Gezici Sosyal Hizmet Aracı

- Şiddet mağduru yaşlılar, evsiz yaşlılar, dar gelirli emekliler için hızlı yönlendirme.

D. Sosyalleşme, Kültür ve Topluluk Etkinlikleri

1. Mahalle Buluşma Günleri

- Çay sohbetleri, kültür günleri, açık hava etkinlikleri.

2. Kültür Evi / Mahalle Kahvehanesi Dönüşümü

- Yaşlılar için güvenli sosyalleşme alanı.

3. Emekli Sosyal Kulüpleri ve Üretim Atölyeleri

- Ahşap, dikiş, seramik, bahçecilik, müzik atölyeleri.

4. Kuşaklar Arası Beraberlik Projesi

- Üniversite öğrencilerinin yaşlıları düzenli ziyaret ettiği model.

E. Okuryazarlık ve Dijital Okuryazarlık Destekleri

1. Temel Okuryazarlık Kursları

- Gönüllü emekli öğretmenler + Halk Eğitim işbirliği.

2. Yaşlı Teknoloji Atölyesi

- Telefon kullanımı, mesaj, e-devlet randevu alma eğitimi.

3. Dijital Okuryazarlık Atölyeleri

- Belediyenin teknoloji merkezlerinde yaşlılara özel eğitimler.

F. Ulaşım, Barınma ve Bakım Hizmetleri

1. Ücretsiz/İndirimli Ulaşım Kartı

- Yaşlıların sağlık ve sosyal hizmetlere erişimini kolaylaştırır.

2. Yeni Yaşlı Barınma Evleri

- İlçe bazlı 5–10 yıllık kapasite artırımı planı.

3. Evde Bakım Hizmetlerinin Genişletilmesi

- Mobil ekiplerle düzenli ev ziyareti.

4. Psikolojik Olarak Güçlendirici İsimlendirme

“Yaşlı evi” yerine:

- Gündüz Yaşam Merkezi veya Aktif Yaşam Merkezi gibi bir isim verilebilir.

G. Engelli ve Yaşlı Dostu Hizmetler

1. Mobil Sosyal Hizmet Araçları

- Evde bakım + psikolojik destek + danışmanlık.

2. Engelli Kafeler

- Engelli bireylerin çalıştığı sosyal kafeler → yaşlılar için sosyalleşme alanı.

5.7. Evsiz, Bağımlı ve Suça Eğilimli Bireylerin Desteklenmesi

Evsizlik, bağımlılık ve genç suçluluğunu mahalle ölçeğinde ele alan; hızlı müdahale, erken uyarı, sosyal destek, altyapı iyileştirmesi ve gençlere alternatif alanlar sunan bütüncül bir topluluk güvenliği yaklaşımı oluşturabilecek aşağıdaki çözüm önerileri, modeller, sistemler değerlendirilebilir.

A. Mobil ve Hızlı Müdahale Mekanizmaları

1. Mobil Sosyal Hizmet Ekibi

- Emniyet + sosyal hizmet + psikolog + bağımlılık uzmanı.
  - Haftada iki kez riskli noktalarda saha çalışması yapabilirler.

2. Hızlı Müdahale İletişim Zinciri

- Muhtar → Emniyet → Sosyal Hizmet → Sağlık
  - Tek numaradan aktive edilen acil koordinasyon hattı kullanılabilir.

3. Gezici Sosyal Hizmet Aracı

- Haftada 2 gün mahalleler ziyaret edilerek:
  - Araçta sosyal hizmet uzmanı, psikolog, hukuk danışmanı bulunabilir.
  - Şiddet vakaları, evsiz yönlendirmeleri için yerinde dosya açılabilir.

B. Erken Uyarı ve İzleme Sistemleri

1. Mahalle Bazlı Erken Uyarı Sistemi

- Riskli alanların muhtar–emniyet–belediye tarafından hızlı bildirilmesi.

2. Terk Edilmiş Bina Erken Uyarı Sistemi

- WhatsApp/Telegram hattı → fotoğraf + konum bildiri.
- 48 saat içinde zabıta kapatma, çit çekme, güvenlik kontrolü.

3. Sokak Gözlem Çizelgesi

- Muhtarların düzenli gözlem raporlarını polis ve sosyal hizmetle paylaşması.

4. Evsiz Koordinasyon Takip Defteri

- Mahalle muhtarlarının ortak dijital havuzu.
- Evsizlerin sağlık durumu, konumu, yönlendirme geçmişi kayıt altına alınır.

5. İlçe Düzeyinde Sokak Durumları Çalışma Grubu

- Kurumlar arası düzenli değerlendirme ve çözüm üretme.

C. Barınma, Rehabilitasyon ve Sosyal Destek

1. Geçici Barınma Konteynerleri / Gece Barınma Evleri

- Evsizler için hızlı ve düşük maliyetli barınma çözümü.

2. Rehabilitasyon Yönlendirme Hattı

- Bağımlılar için hızlı erişim sağlayan danışma hattı.

3. Sosyal Nokta – Sıcak Çorba ve Danışmanlık Birimi

- Evsizler için temel ihtiyaç + sosyal hizmet yönlendirmesi.

4. Yardım Gönüllüleri Derneği ile Protokol

Gıda, duş, rehabilitasyon yönlendirmeleri için resmi işbirliği.

D. Gençlere Yönelik Önleyici Programlar

1. Mahalle Gençlik Kulübü

- Gençlik çadırı/konteyneri
  - Basketbol, e-spor, DJ ekipmanı, street art atölyesi
  - Üniversiteli gönüllü gençlerin koordinasyonu sağlanabilir.

2. Spor ve Hobi Programları

- Mahalle basketbol ligi, futbol turnuvası.
- Graffiti, müzik, dans, üretim atölyeleri.

3. Narkotik–Aile–Okul İşbirliği Programı

- Eğitimler, bilinçlendirme toplantıları, okul sonrası etkinlikler.

4. Gençlik Danışma Merkezi

- Riskli gençlere psikososyal destek ve yönlendirme.

E. Altyapı, Aydınlatma ve Fiziksel Güvenlik

1. Park Dostu Mahalle Modeli

- Güçlendirilmiş aydınlatma.
- Güvenlik kameraları.
- Ebeveyn–genç gönüllü devriyeleri.

2. Aydınlatma Haritası

- Mahalle bazlı sokak aydınlatması planı.

3. Yaya Yolu ve Kaldırım Düzenlemeleri

- Engelsiz erişilebilirlik odaklı düzenlemeler.

4. Mobil İtfaiye Noktası / Gönüllü İtfaiye Ekibi

- Yangın riski yüksek mahalleler için.

5. Ulaşım ve Üst Geçit Çözümleri

- Ring hatları, üst geçit talepleri için veri temelli raporlar.

6. Park ve Pazar Alanları İçin Boş Alan Dönüşümü

- Mahalle ihtiyaçlarına göre hızlı planlama.

F. Yoksulluk ve Sosyal Risklere Yönelik Destekler

1. Sosyal Yardım Yönlendirme Rehberleri

- Mahalle bazlı erişim rehberleri.

2. Aile Destek Programları

- Erken evlilik, kayıt dışı çalışma, aile içi şiddet risklerine yönelik eğitimler.

3. Toplum Sağlığı Merkezlerinin Yeniden Açılması

- Bağımlılık, ruh sağlığı ve sosyal sorunlara mahalle ölçeğinde müdahale.

6. PROJENİN YOL HARİTASI

6.1. Antalya Kadın Muhtarlar Çalıştayı Sonuç Raporu ve Örnek Eylem Planlarının Muhtarlar ve Paydaşlarla Paylaşılması

Bu aşama proje paydaşları arasında mahallelerin kırılğan sosyal gruplar açısından durumu, kırılğan grupların tüm mahalleler açısından ortak sayılabilecek sorunları ve bu sorunlara getirilebilecek sistem düzeyinde bütüncül çözümler ile ilgili bir veri ve eylem planı havuzu oluşturmak açısından önemli görülmektedir. Çalıştay Sonuç Raporu ve Örnek Eylem Planları projenin bir sonraki aşamasının planlanması ve ortak bir motivasyon oluşturulması açısından da yararlı bir bilgi temeli olarak kullanılabilme potansiyelindedir. Bu rapor paydaşlarımızın ve ilgili kuruluşların eline geçtiğinde bu aşama tamamlanmış olacaktır.

6.2. Yerelde Eşitlik İçin Muhtarlarla Omuz Omuz Projesi Dayanışma Ağı Rehberinin Muhtarlar ve Paydaşlarla Paylaşılması

Proje Yürütme ekibi proje paydaşı yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarının mevcut proje kapsamında muhtarlara ne tür hizmetler veya katkılar sunabileceklerine ilişkin bildirimleri ile iletişim bilgilerini derleme sürecindedir. Bu bilgilerin kullanışlı bir dijital dosya içinde düzenlenmesi ve muhtarların kolay kullanımı için Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği web sayfasına eklenecek bir dosyaya bağlantı ile muhtarların kullanımına sokulması planlanmaktadır. Bu *Dayanışma Ağı Rehberi* ile muhtarların kendilerine yapılan belli bir hizmet veya destek başvurusu için hangi kurumdan nasıl bir destek alabileceğini kolayca belirlemesi ve iletişime geçerek başvurusu yönlendirebilmesi mümkün olacaktır.

6.3. İlçe Temelli Eylem Planı Çalıştayları

Projenin üçüncü önemli aşaması bu raporda masa çalışmalarından ve açık kaynaklardan derlenen eylem planı önerilerini İlçe temelinde yerel yönetimlerle birlikte düzenlenecek Eylem Planı Çalıştaylarında ele alarak her ilçenin mahallelerinde öncelikle ele alınması gereken ve uygulanabilir somut çözümler, modeller ve sistemleri seçmek ve bunlar için bir uygulama iradesi oluşturarak proje paydaşları arasında bir işbölümü ile gerçekleştirilecek Eylem Planları ortaya koymaktır. Bu çalıştaylar muhtarlarımız, yerel yönetimlerimiz ve paydaş kurumlarımız açısından çok daha hızlı sonuçlar alınmasını sağlayacak ve mahallelerimizde yerel eşitliğe doğru önemli bir adım oluşturacaktır. Bu çalıştayların 2026 Ocak ayı içerisinde Konyaaltı, Muratpaşa ve Kepez ilçelerimizde gerçekleştirilmesi için çaba gösterilecektir.

6.4. Antalya Kadın Muhtarlar Mahalleleri İçin İhtiyaç Haritası Hazırlanması ve İlgili Kurumlarla Paylaşılması

Antalya Kadın Muhtarlar Çalıştayının beklenen önemli çıktılarında biri de projeye katılan mahallelerimiz için bir İhtiyaç Haritası çıkarılması ve ilgili kurumlarla paylaşılmasıdır. Bu ihtiyaç haritası, kırılğan grupların sosyal, kültürel ve ekonomik ihtiyaçlarının karşılanması için tesis edilmesi gereken alt yapı yatırımlarını, eğitim

binalarını, sosyal tesisleri, kreş ve gündüz bakım evlerini, yaşlı huzur evleri ve küçük çaplı imalathaneleri, gerekçeleri, konum önerileri ve mümkünse maliyet bedeli tahmini ile ortaya koyan dijital bir belge olarak hazırlanacaktır. Bu belgenin ilgili kamu kurumları, belediyeler ve STK'lar ile paylaşılması ve muhtemel hayırseverlere ulaştırılması sağlanacaktır. Bu çalışmanın mahallelerin kalkınma süreçlerini hızlandırıcı bir etki yaratması beklenmektedir.

6.5. Yerelde Eşitlik İçin Muhtarlarla Omuz Omuza Projesi İyi Uygulamalar Konferansı (8 Mart 2026)

Projenin beşinci önemli etkinliği 8 Mart 2026 Dünya Emekçi Kadınlar Günü haftası içinde uygun bir tarihte, ilçe belediyelerimizden birinin ev sahipliğinde düzenlenmesi arzu edilen “Yerelde Eşitlik İçin İyi Uygulamalar Konferansı’dır. Bu konferansın amacı, mahallelerin en yaygın ve en kırılgan grubu olan kadınlar başta olmak üzere tüm kırılgan grupların güçlendirilmesi için mahallelerimizde muhtarlarımızın başardığı iyi uygulamaların kamuoyuna tanıtılmasını sağlamak, yerelde eşitlik açısından ne kadar önemli etkiler yaratılabildiği konusunda farkındalığı geliştirerek tüm mahalle muhtarlarımızı benzer uygulamalara teşvik etmektir. Bu konferansta öncelikle proje paydaşı olan kadın muhtarlarımızın sunumlarına yer verilecek ancak çok başarılı sonuçlar almış diğer muhtarlar da sunum yapmaya davet edilecektir. Bu konferansın yerelde toplumsal cinsiyet eşitliği sağlama politika, strateji ve yöntemlerine ışık tutarak 8 Mart ruhuna uygun mesajların paylaşılmasını sağlayacağı düşünülmektedir.

6.6. Şiddetle Mücadelede Yerel Eşitlik Paneli ve “Eşitlikçi Muhtar” Ödül Töreni- 25 Kasım 2026

Projemizin altıncı planlanmış etkinliği, 25 Kasım 2026 Uluslararası Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele günü kapsamında, yine bir ilçe belediyemizin ev sahipliğinde düzenlenecek bir panel ve ödül töreninde, şiddetle mücadelede yerel eşitliğin önemini, yerel eşitlik politika, strateji ve eylemlerinin kırılgan gruplara yönelik şiddetin azaltılması üzerindeki etkilerini ele alacak konuşmacıların davet edileceği bir panel ve sonrasında yerel eşitlik adına başarılı uygulamalar ortaya koyan muhtarlarımıza “Eşitlikçi Muhtar” ödülleri takdim edilecektir. Bu ödüller için bir şartname ve başvuru süreci hazırlanacak ve proje grubu içinden görevlendirilecek bir Ödül Komisyonu tarafından yönetilecektir. Bu ödüllerin yerelde eşitlik için muhtarların rolünün anlaşılması ve dayanışma ağlarının desteğinin güçlendirilmesi için önemli bir farkındalık etkisi yaratacaktır.

SONSÖZ

Bu raporda sunulan çalıştay sonuçlarının, eylem planı önerilerinin ve proje yol haritasının yerel eşitliğe gönül vermiş tüm paydaşlarımıza, yerel yönetim kadrolarına, kamu kurumları çalışanlarımıza ve kadın-erkek tüm muhtarlarımıza esin kaynağı olmasını diliyor ve 27 Kasım Çalıştayı ile başlayan yol arkadaşlığımızın kırılgan grupların, şiddete uğrayan ve eşitsizlik yaşayan tüm kadınların esenliğine olumlu katkılar yapacağı yönündeki umudumuzu vurgulamak istiyoruz.